

(یالان دُنیا)

بری آینا بری پاک دیر
بری آیدن بری کاس دیر
گچه توی دیر، سخرا کس دیر
سخرا آچه یقدا سولان دُنیا

لگسترن بائین سین
قوچالار بوند بشن سین
قپر لرس داشن سین
توزی تنه قالان دُنیا

نه قاذن کیم سخرا کن دیر
کیم قلچ تک قان تکن دیر
تئمور هه کورکن دیر
چنگیز چنین آلان دُنیا

یامان قورق سینه لایین
طوفانلاردا بونغولا دیر
نو لا دی بیر داغنلایین
بزی درده سلان دُنیا

دن چنه بند، قد بیم پود که زرم حرم مادرم سفته دم
که فقط بند اول و بیم صرع دز آنا فیا دم مادرم پور
که در پرا نتر قدر دارم چون خیچ شکس پورم
حیتم که ناقص شه و بخیله خودم کچه کورم
(المضمر للمنفرد)

بو غولا دین دوغانی بردہ
دو غوب فلھی بوغانی بردہ
او خوں نعشین اوغانی بردہ
آن لفین یولان دُنیا

قا زانوب ای تالانوب ن
قا لانوب ای جالانوب ن
رز لدن چالخانوب ن
رینه ده چالخالان دُنیا

نه قارن ایلک بمشیگون
قپرسانیس صون دشیگون
نه ایچرون نه اشیگون
قارانیس بیر دلان دُنیا

سنی با یقشلار آلقشلار
دل و برا نه خوشلار
دولان عفله، سنی بوشلار
اچچی بوشلا دولان دُنیا

نه قارونلار آنلاندی
قیز میدان تلی قیلاندی
بانوب ظلمانه قولاندی
اولوب تلی تالان دُنیا

اجا قیکن حشیش
چانا قیکن چنیش
نه پس قاری ننہ کمیش
ن غیر یالان پالان دُنیا

بُو دُنیا فانید بِ فان
بُو دُنیاده ق لان دُنیا؟
دواود او غلی سُلیمان
تخت او سودن سالان دُنیا

سین بَرَن سین کیدی
کیمنکیس، سین کیدی
سنہ دوغری دین کیدی
(یالان دُنیا یالان دُنیا)

سنی فرزانه لر آتدی
قا پوپ دیوانه لر دوتدی
کیمی آلدی، کیمی سادی
ساتان دُنیا، آلان دُنیا

آت دَزَل داغا سالدیخ
یورولیقی دالی قالدیخ
آت ساتدیخ اُلغی آلدیخ
بَر او لدی یالان دُنیا

پاتوب سندن کچن کچدی
اچر جایین ایچون کچدی
اولان اولدی کچن کچدی
نه ایستیرین او لان دُنیا

(چیدر اولماز)

رُزگه دیله قاشان بوجیزدیر چیدر اولماز
 شعرین روخویانلار، اشیدنلر، گئر اولماز
 صابر کىي بير سفره لىش عر، پىخىز اولماز
 كند راهى بىلدەر كە دوش بىزى خىشىز اولماز
 تىخىص ورىن اوپ بىتەر زىزىبىز اولماز
 مىسىن آبابالام ھىسارى كىنىك قىزىز اولماز
 چوقدا اوزون رولماڭ كە اوزو ندا عەقىر اولماز
 بىر دفعە بۇنى قان كە دېپىدىن قەزىز اولماز
 باش عىرەت دە چاھىزسا، سراب لار دىسز اولماز
 داغ داشدا دوغۇلمۇش دايچىان ھەم اولماز
 آلاھى كورسەن بىلەپ ئى ذىلىز اولماز
 در بايدار كەندا قارىنلار طبىز اولماز
 رۇدا كە كەنگە ئەنم ساجىلانار، زېخەر اولماز
 كۈزىز دولاپىز دەمىزمىز سلبىز اولماز
 خان يورقا فە كەندا كەنچە شىلدەر بىستىز اولماز
 (كىرىي) كۈزىز يېر بىر بىلە تارىخ نەيد اولماز

تەركىن دەلى تەن سوگلى بېتىقلى دىز اولماز
 ئۆز شەعرىنى فارس، عرب بە قاتماش شاعر
 فارس شعرى چوق سوزلىنى بىزىدىن آپارىش
 + پىشىش كىيى سەرون دە گەك داد دوزى اولىك
 سوزلى دە جولار كېيدىر، ھىلى بىلدەن
 شعر دولاپىز كە آنان دوغماش شاعر
 چوق قىت بوي اوسان اوسان جى كېيىشلەن
 بېتىنە نە ئەلم چەفار دوغىلۇم نە قەصەچى
 چوقدا كە سرا بون سوئىچە ولار ياغ بالى و زىرىز
 كىزاد قوى لوغۇل عىشقى طبىيەتىدە بولۇشۇن
 ان ن رودى دوتۇن بوزىلار ئەققۇن بىندىن
 بىر ذەرە مۇوات اولا، شعر چېپ دەنەز
 دوز وقىت دولاڭ تىخى ئەلباخ دودىيە ايلە
 بوشئارىن طبىي كىيى چەتكىلى چىشىھ
 + تەركۈن مەشى، ئۆلكلۈرەي، دۇنيا دا ئەتكىرىز
 آذىز قەشقەن ئەپەر رومى ھېرىتەشىش

(بجهت آباد خاطره سی)

گچ گلمه دیر بار، ینه اوئیش گچه، باری
با تمیش قولا غیم گز نه دو شور عکده دی، داری
گاپان لونینه ا پر دیه لاپایی، اوس آپاری
منه آشغى کىسە يوق او ند زنداب خاری
با غیم يار ملیر، صیحیم اچیدیا سنى تاری
او چھقا سادا، لولدوز و مون يو خدی چخاری
قاش بىلە آغار دەچا دا باشد آغاری
بىلەم كەنیت نىيە قۇمیش يوق راری
سىنده يورك ولسا، كوب قىردى دلاري
جان قورخوکى ولار كىم او تو زمىش يوق راری
بو سجا فارا گولىردى ديدن رىگىسى سارى
در بایر باخا رېلىدى چايدارىن آغارى
باقىن يوزىنە سان كە قىزىمڭىلىدى قىزىرى
غان ايچە غەنم يوق، يوزوم او لون سە سارى
فۇرك قارا يىدأسى، خزان اولدى بەارى

دو لە دوز سىداراق، گۈزلىم گچه بارى
گۈزلىر آسىلى، يوق نە فارالى نە دە بىرىش
بىر قوش آپىنام سوپىلەر كە، كاپان اىگىلىدەر
با تمیش ئامى بىر آلاھ دوياتىر دا بىرىش
قورخوم بودى يار گلەمە بىرىنى يار ملا ضىع
دان اول دوزى ئىستەر چھقا گۈز يالورى چھقا
گلەن ئازىزىم بختىسى ئىنيدى آغارى رضىع
غۇقۇن كە قىررەندىدا وفا قالىما جاپىش
سان كە خوروزون ضۇن باخى خىزىدى كە خولدى
رېشىخە مەقىر جانە كىحر، سو مىلىدى دورما
رولدوم قاراگون، آيرىلاي اول سارى سەلەن
گۈز ياشلارى بىرىدىن آفارسا منى تو شلار
زېمىس منى يار پاق كىسى اجرا نلا سارالدەپ
سەھراب شەقەدە ئۆزىمى سىجىدە دە گور دىم
غۇقۇن وارىدى شەرىارىن گەللىلى چىچكلى

دُوْلَهْ و بُولْكَمْه
بِيرْ قَرْدَهْ قَارْدَهْ دَالْ (أَوزَارْ فَلَهْ كَمَانْ) اَدَلْ رَسَنْ ؟
بَرْ دَهْ قَارْدَهْ دَالْ (أَوزَارْ فَلَهْ كَمَانْ) اَدَلْ رَسَنْ ؟
بَرْ دَهْ دَهْ بَرْ بَرْ كَمَانْ دَلْ دَلْ دَلْ
بَرْ دَهْ دَهْ بَرْ بَرْ كَمَانْ دَلْ دَلْ دَلْ
بَرْ دَهْ بَرْ بَرْ كَمَانْ دَلْ دَلْ دَلْ
بَرْ دَهْ بَرْ بَرْ كَمَانْ دَلْ دَلْ دَلْ

بَيْزَ كَبِيرْ بَلَالْ قَرْدَهْ قَارْدَهْ دَالْ رَيْزَرْ دَاهْ
كَلَمَهْ كَهْ آَيَرْ دَسَنْ باشَدَارْ رَيْزَرْ دَاهْ
كُوزْ مُونْ (أَلْ قَافَهْ زَلْ تَيْرَانْ دَالْ اَصَلَهْ رَيْزَرْ دَاهْ)
كُورْسَنْ نَهْ هَالَ دَوْلَامْ بَعْلَهْ فَزِيرْ كَلَمَهْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ
بَيْسَتْ كَعَافْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ

قَارْدَهْ، كَوْزَمْ، تَهْ خَذَرْ مَادَاهْ، كَوْيَيْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ
هَفْقَمْ طَلِيسْ دَاغَلَهْ دَاهْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ
دَسَنْ دَلَهْ دَاهْ اَجَلَهْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ
حَسَرْ قَلَالْ بَيْزَ سَرَهْ بَيرْ قَرْهَهْ يَارْ كَاهْ كَاهْ

آَعَلَهْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ كَهْ كَاهْ بَلَهْ

أَوْسَنْ (قَسْنْ آَلَهْ كَهْ كَاهْ) كَهْ كَاهْ كَهْ كَاهْ كَهْ كَاهْ
جَلَادْ تَيْهَهْ سَيْهْ بَدَهْ باشَدَاهْ آَيَرْ كَهْ كَاهْ
بَاهَدَاهْ جَلَهْ، قَارْدَهْ كَهْ كَاهْ آَيَرْ كَهْ كَاهْ

بَيرْ مَلَهْ دَهْ بَلَهْ بَيرْ قَاجَهْ دَوْلَهْ

TURU
Online Turkish Language

پاکستانی زبان و ادب
7919. ۱۵

ایں یاوا گوزرہ نہ لیں بھی اویا ۱۸۴
۹۲۵۱۸
ایں آرٹی چاہتے یقیدا بدگفت لفظیں جائیدا
قاردیں، سبی تا پلیقدا دغیں مخصوص دیتا چاہیدا
سون کہ باکیسی، گنج نہ وردیں منہ قاردیں
تا پلیم اسلیم، آرخامی قربان سونہ قاردیں

سکھیں آریساں منہ قاردیں ۱۸۴ سا نیں ۱۸۰
بیستہ یاد را بھیندہ منہ گور بکدہ، تائیر بکاہ
طبیعہ، دلیلیہ نہ سو زدم، گلگ، کامن بکاہ
رسنم باکیداں لوٹیل منہ، ۱۸۰ سونہ قربان
بیکر سونہ دلیل منہ، اسہان سونہ قربان

قاردیں سونہ منہ کہ دالیہا دایا نیپاہ
قاردیں یا، سلیز سه، لویو بکن، اویا نیپاہ
من ار اودا یا نیپاہ سام لونا منہ یا نیپاہ
یاد قاردیں او لاماز بیڑہ قاردیش ایاد او لاماز
ظہیم سینیں شاداول، سنسزدہ شاداول ماز

۳۰

بیکر لامہ بیوک الفلابیز فالقی آئندی
ھالیفیں مال اولان مال داوارا دا سودا تائیدی
آتا بیزم الشوندر لیکن لندی کہ لندی
قافقاز قادیوب دندی نور کج مداری
قصت ۴ یونہ سڑا را بمحبیاریندا

X

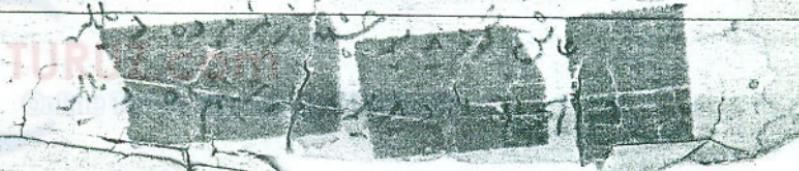
پاکم نہ قریان بوجھلی گلورک
افل قربان ایدد گنگرکن یترک
اور دادا گلندہ بخیہ سادلیں گلورک
دیکن ۱۲ مردان بچے جسی دمن بخا بیک
قاردیں نقدر یادلاش پا دداں چلنا سلیمان

X

سار قیندی او گلشنہ سنبھل کو گلیم
بھر کی کانڈیں او گنگر کلار کو گلیم
واحد لرہ، قابلرہ، بلبلرہ کو گلیم
شمر او ۱۲ بوجھلی صابر لرہ عشقی
ور غذی سلیمان کی سار لرہ عشقی

X

فیضیہ، کو گلر گزو لا سکھیں پاری گوزل
کو گلیم یا رے اینٹریشنس، آریوب آختاری گوزل
در صبر ایکوب دنیسده، یا لولڑی گوزل

راحتی سلسلی اور دم کھنبار اوسون
خادیجی خیم (آذ) برقا اولوں
اوچہ نیز بسیار تر میں ایک
قصیدہ سیندھی سینہ خلیل بیک نے
اوچہ لوز ستری اور موکشہ اور گورده آیا کہ نیز

X
بی گون اول کہ کچھ بوسانے لولا ور ریک
دینا کام بیرون ملت اولوب قوک قولہ ور ریک
دیکھنے کھست تاہ بزرگ لولا ور ریک
قاردیش از نہیہ حضرت اولوب ملکہم اولوک ایه
ملحق اور ایڈیشن کے ماغا بیریک قال الاله

ایم بیلی، سک میسم رز باسان

یان گونه حضرت مسیح باسان

بر آلا اسند من مت غلامان

روندان سورا هج برسد فی آزوں یوں

ناز بالاسان، بر کش ده نازوں یوں

۲

کند روشنی جرماد شیخ چو خدیخ

تدیر آسین، چمیشید کی، توحیدیخ

سوز لردی کله زو حینه ریخ

غم سازشی بنه سیمیں با غلادیخ

بر روحیه ریخ بر چالیخ بر آغلایخ

۳

نیگلی سوز لرون منی رو تاری

آغزدن آلم منیم با غرم چاتاوی

کر زم دور و پ بو داغ دهی قاتا دی

گلدم سینیں پائیں قوبودم دیز اوسته

ناز بالامی ز پیم قوبیدم گز اسنه

۴

گه نمردن دوکیه، یان بیخ چو خدیخ
 دوکیه بجه دور موئون دوچ چخیدیخ
 سخنستار پلکد کیه یان سخنیدیخ
 دوکیه آتا فاندر غمی یکیدیه
 سندن سری ارکلر بر نکیدیه

۵
 ننه قز عمقزی دوی چان بالا
 کزان سنی گورمی حیدان بالا
 حسرت قالدی سنه لمیرف بالا
 دیده سینیں باش غلیغیں اوندو فون
 ایم فنا بینه ترنه دن یاک دوہ فون

۶
 هج دار بخان کن مژله چو پان
 ماشین آلمیپ آت قاطری سا تو پان
 قار قالاری، قرقیشی آتو پان
 بیل او لوپ قزو پان گلدار اسنه
 گلدر کیم دایان سندرا اسنه

٧

سین دمیدن آول، سانی، فندر سینز
 هر بیری میں جانا وئی جاندار سینز
 ستر جاتے دو چنپ آنمار سینز
 بلیز سینز که دُنیا قضو قدر دی
 قضو قدر غمین بیک ہدر دی

٨

دُنیا پوشاد دی بوگدا، جائیز پ
 ایندیہ تک بیرکه آلا نمیز پ
 بیچ بیڑ پلاغ صبح قدر یا نمیز پ
 ہاں آتیز گاہ آپی ڈر گاہ رو چا
 ڈرم بچمیز جو ڈرم بیو یا چو چا

٩

سین آمان بیر ٹونخ طرفی کشیدی
 ملک آیین سالماق دونون ایسیدی
 گل غلیقلا ری آغزر لار کشمیشیدی
 کامی دون حمرستکن یا دلاییر
 علیز لیوب پستبلن شاد دیر

X

X

١٠
 مک نیاز، خانزادالا ر، پائیدی
 آت بیلیند، دوزوکلری خائیدی
 فنا نگ، پریز لاوینا شیدی
 غنم گونیندہ بیرکندی مات ایپیدی
 غیرہ باخ، باش گتو روپ گیپیدی

١١
 کامر دوزوکن که کمال الہیں
 شروع فن ویر که عمال الہیں
 اینجہ طریقہ ذوق و خیال الہیں
 گون بگون دہ ہنر ده چاندیکار
 بیرگون اولار (صابر) لم با غلط رسان

١٢
 یامان گونتر کچبیپ گیپ ایش دی
 بیر چشلین، مرادینہ یش ویر
 اوتای بوتای فرقة می خذیر و لکھ دکر
 اوردا بوردان یوز نی صفت قاباخ دی
 کت گوردوگیں ہان تاختا طبا خدی

۱۶

اگمیت نُوبت چکه مئی سه ، آ میاز
 شهْرَه دنیا ز دو قوبَه یا میاز
 ا نیشه بیوقوئه ا اسگیك سا میاز
 اگمیت بیر وقت قافیز لاراقان وور
 بیر وقت بیلکه فوزی خانیز لەقیان جان وور

۱۷

منه ایلد او را ق دوشدم دلیمین
 آتا الدی ، غلک دوروی سلیمین
 ایدی دو شم آها آوی دلیمین
 بیلکه او غول بیز ل کامی ھەردەن
 گلک آکدیک آتا سیخاندار در دیک

۱۸

نه بیری سه آتا قادر نه عمنی
 بیچیلگه اکیلپه بیر بوزمی
 سینی کمی او غنی ولادیز نه عمنی
 (ایمە فانیس) سونمز دامنی اغاغی
 سکتے ایمیش سینی آمان قو باشی

X

دورا بیزیم قزیز کیب با کدی
 ش غنی با کچیلار فاكه با کدی
 اینجح صنعت لرین آب غاکدی
 دوردا هنر سند فریک تاز میوه
 مش ریعاد ، آرشین بچی یاز میوه

۱۹

جا هسلیقدا تو را دوش چوخ دولا
 قوش با خیتلار تو را تاڭلار میخ او دلا
 مظفلار لارین آهی بىرگۈن اوخ لو دار
 خلیمین دیر ارگىنین باسۇنا
 اوچى قوارا باڭ بىرەنی قاسۇنا

۲۰

چەنچەن کەشىن ئىگور بىك ، پاشار
 يولدان چىزب ، بولو طلى دەلدار آشار
 حتى تاپان خضر او لە مىنلە ياشار
 نە ياخشىد بير آلاتە سوزىن اينا نماق
 بىلار دە سبىرا مىزىب دايىنماق

X

بۇ دىنلەدا بىزىدىن قادىن بىرىشىش دىرى
بو كەرەھىن زىڭىنى قالىرىت بىش دىرى
روزۇدا سەركىس آناسىن ناكس دىرى
دۇزۇدا سان سەن كەنداوى يَا دالىم
ھىنلىك دەپلىن روحىنىڭ دايدى

تىنى (رسىم) شەرگىلىپ چاپىسىدى
اينىكى كېنى دەرىلىسى قاپىسىپىدى
سانا طبىيەم، بختىيم كېنى يائىتىپىدى
ايىتىپىرمىم گۈز لەرى ياشلا ئىزىم
كۇز مەلئىنى يارانى آشلا ئىزىم

يازىپ: اىلسەنە ھەلقى زەرلىقىم
نە قېرىم ئۆستە، گەندەر ئۆستەم
كۈزىقىغا غىنىدا مىزىر ئۆستەم
آچىشى قۇرىون گۈزىم لەپارىي گۈزىن
دوسرا زەن سۆزلى شەرىدرىي گۈزىن
دېكىنەت عەرىشىن كەپقۇنى كېچىپىشىن
دەپتى قارالىقىسىن كېچىپىشىن

۲۳

خىزىھ چاققۇپ آب خات ئەجىمىش
سەنین طبىيەن خىزىھ اخىرا ان جىئىھ دىرى
درىكىي زىقى ئەسە ئەسە دىرى

۲۴

اىلسەنەلىكىن لورك گۈزى سەنە دىرى
كەرخانىن دەول سەنە گۈزىم سەنە دىرى
قاىسلارى دىرى لەخۇنيدە يابىندە دىرى
بىرىگۇنى لەددەر بودغۇلارى ئاپالار
اىستىكىدىرى بىرىسىلىكىن تاپالاڭ

۲۵

لۇزمىدا سەنە آتى مەنىپ چاپارسان
لۇز حەقىقى قورۇڭ ئەغزىسىن ئاپارسان
تەپىشىرى ئاخىر زەرسان تاپارسان
آلتەپىزىرا يازىپ بىلار آغىر وسى
قايسىدە ئەيم تاپالىم آفرىاصى

(آنابوردم قفقاز)

گیستکر بوردی قفقازیم سنه مهندن سلام الکون سون عشقون ایراندا منوز صبه ریان وار دیم
 کنام تبریز منه گهواره ده سولیدی یا ورم بید سین قالمیش او تایدا فاللی تسلی برقان وار دیم
 بیر آلاه جان ویریکه مینده بیزون جان آلان واردیم بو دنیاده رو غول عشیش ایشنه کفره ایلی دشنه بید
 او نه بیزون آیردی روزگارین سازنا سازی کراز دشنه ایشنه بیر قلچ کن دو رنگ کردی
 ایگیت او لادکی بوز سیر حرب اید پ ظنیمه بجه قور تولدی من باشد ان چیقاچین خرامی لردہ کولیدی
 سوزه چوق اخبار ایمه که دوز وار دیم یالان وار دیم بوی آدمی آختار دپ مایدیم نه چهلر گلله گوردم
 آرامیزدا يولے باغی قارلین بیر دلان وار دیم بیزی کفر ایلی ایسرسه بیکون چاتماق ایکین ایسر
 آنام قانیله قبی چیره بینا نلار دان قالان وار دیم او گون که (راجیمون) مکتبه گله دی چاهری با خدم که
 او تایدا سینه لرده سان که میندلر ساو الان وار دیم واکه حیدر بابانون نعره سین قایتا ریان وار دیم
 سینه نده همیارین کم بوتایدا بیر بالان وار دیم پوکه قانیله منه یاز دیم آیی نازل آنام قافقاز

آنامیز بودی بولونلکده دیر او نیاش آراسیندا
 بولو نر نیز باشمنون جرمدی فرائس آرا -
 آنامیز دیر اون بولنلکده دیر او نیاش آراسیندا
 بولسیم مالقا لوب بیر بوری کلاش آراسیندا
 ملتین ناموسیدیر فیرانیز او نیاش آراسیندا
 گنه بیر نیت دلوار آشیله بوزباش آراسیندا
 بولو نور باغ بال را بایله رعنایش آراسیندا
 نیکون میک امیر قاشقیلر آش آراسیندا
 یاما با چوش یو واسیندا قالاخناس آراسیندا
 نه یامان پرده چکوپسن ایکی فارداش آراسیندا
 بیچیباذر کلخنوبور گوزلین قاش آراسیندا
 بیزی داراندا قالادی الهمبر داک آراسیندا
 بیر رو شماخ دھی وار قشیده نقاش آرا -
 آنامیز (کوروشی) دنیا با سبب دخمه سی ایچپه
 دوار اش پ جانیمه وئن هرہ بیر دش قو پاریلار
 باخ نجھ قیز لاری عورت سالیک اندیز
 آپ الت یادان آش دوزلر کا بوزباش پیشیندر
 قره ملت قالوب آرج جانگ کندیر دستلیک زیمان
 آش ایچپه علیا آز خالیر رودون قاشغیندا
 آغ گز عین نه روا دیر ک ایشقلیق وئی س کن
 گوزباشت ان سک راز فیما گوزوم خبادا گوزون
 دنمه داغ داشتی سلیمان سکی مندی آیران شی
 فلقی داتیر بولگرمان وئی سک داغلاری را زین
 شهید سک بازان شماری دوزاقدان آنامیزام من

(حکیم جان)

سَنْ وَطَنِهِ نَسَارِيْ قَابِيْنِ دُوْلَوْرَهِ مَارَالِيمْ

وَتَنِينِهِ مَارَالِيمَدَانِ سَارِيْ قَلْبِيْ دُوْلَوْرَهِ

وَطَنِيْ بَاْغَرْبَوْ بَهْشَانِ سُونَورَسَنِ يَنَهَ سَنْ

كَوْطَنِدَهِ بَالَاسِنِ بَاْغَرْنِيَا بَهْسِ خُوْلَوْرَهِ

سَنِسِمْ عَشِقِمْ رَوْجَالَوْبِ، سَغِبَتْ رَوْلَوْبِ دُنِيَا مِنَهِ

دَوْسَتْ دُوْيَانِسِرِ دُوْلَوْرَهِ، دَكْنِ رُوْبَانِسِرِ دُوْلَوْرَهِ
بَرِيزَهِ - آبَانَاهِ دَهْسَكَسِنِ كَيْمَحَمَّدَنِ بَزَرَهِ

شەرى، دىنداو (علئى) كەن سە طلاع ئەمسىن
 ياخشى تىسىكىچىدە، كەن ياخشى آلاع ئەمسىن
 بوسىاق بىر آوا دانىق، أىل اىماق ئەمسىن
 سىندە دا غلارى كىمى دا غلارى دا ياخنى ئەمسىن
 دانغا دىرىشكەنلىرىن، منظرى باغان ئەمسىن
 سان كە فەرعونلەرىن قصىرىنى لاغ ئەمسىن
 نازار (اصصدىرىھ) فەڭزەردىن اىرلاغ ئەمسىن
 منسىدە بىر قوجا قىسىدە دا ياخنى ئەمسىن
 نە قىز عەقىزىن مەن يۈزىن آلغ ئەمسىن
 ياتا يۈشچا كىمى دا غلارى قالاخ ئەمسىن
 لا لە دەن ئىزلا را يانىتىچا ياناخ ئەمسىن
 آئىي او لە وزلارى يۈزىملىك پىلغ ئەمسىن
 آئى گوفىشىر دو توغرۇنىدا ياتا ئەمسىن
 بىلىم كەنلى گۈزى (دەشكى بولاغ) ئەمسىن
 بوردا سەن كەندا يۈنلى بىر آلغ ئەمسىن
 كەندا وە تەردا يېرىتىچا، ياماخ ئەمسىن
 او زى اۋىث لالا گورۇم، بارلە بوداغ ئەمسىن
 بوقاچا خەدا، او شاق، ياخشى قوچا ئەمسىن
 گوردى كەس منى آرتىچا قۇنالغ ئەمسىن
 يېخ حىدر بابان بوردا سۇراغ ئەمسىن

سەن ئەعنى، ياخشى بودا ئەغا، دو توغرۇ ئەمسىن
 يورگۇندا، اېلىكىپ ياخشى توڭىر قۇخومى
 أىل قولۇن وار كە تەك آلم بودا ئەين بورۇندە
 غەزىتىن دانغ كەيدىر، دانغ دانغا ابىت دايىنەر
 آچىلىپ بوردا دۇققى، دانغىرىر، آغا جىدىر، باىندىر
 بىر غەزىر وار بۇ فەقىر غەزىدە، بىر سەھىنە
 بۇ قالا قالىلى شەردىن، چىكلىپىش قۇرغۇن
 بۇ صەفالى كە دەن كەنەيمىزىن اىمگىسى ئەللىر
 كۈچدىرىپىش اىيە بىر تەردا حىدر بابان
 بىزە دېپىش درەن كەنەيمىزىن تەندىرىنى
 نە قىز عەقىزىن بوردا جەمالى گورۇنور
 گۈچەرلى صىجىھ قەدر بوردا ھەفچىلار گەچىز
 ذۇقدەن بىلىم بىر آدام بوردا ياتا يار دو تورا
 بوردا بىر چىچىدە وار، گەز تىكى حىدر بابا يادا ؟
 چەھىنى كەنەيلەرى باخان قەرەپاچىقىدى بۇغۇلخ
 (رجىمە) عەقىزىن ئەمگىنى سىساپلازى، دېرىم
 او غلۇون عكىنىنى گورۇدۇ، نە گۈزىل او غلۇاندەر
 (موسا) بىكتىدە، (مۇظەفە) قۇمارىپ، سەرىز دەر
 يەن ئەنلىك، اوت ئەنلىك، زەن ئەنلىك، زەن ئەنلىك، زەن ئەنلىك
 يەن ئەنلىك، شەرىار، سەن داش قەلىق شەزە دەن بۇرە دەرىز
 يار قۇنادۇن بۇغۇلخى ئەنلىك، بىرىدە گەتىز بۇ را يادا

در تاریخ شهرویور ۱۳۶۰

(ایمان مُشَّریس)

- ۱- آن آلاه، گنه سلطان گلوب ریمان آپارا
قردویون قویاپن دیمانوزی سلطان آپارا
- ۲- منیم اف نیغیون گرن حصاری یاوادیر
که گونز غول بیابان گلبران آپارا
- ۳- هرگن آلمیش لینه آچ بنه طاقت گتیون
او نا بزر که گجه هنر گلوب رو غلان آپارا
- ۴- قانی دیرنخلاریلین، الگیس ای فاده بی بزه
با خیان روس دا آرازدان کچیر ایران آپارا
- ۵- آرادان بیرده بزی چبل لر رباب لار بزه
فور خورام قویما لار بربری تهران آپارا
- ۶- سرگرک ائردا غیدا، ایویجا ایوان آپارا
سرگرک ائردا غیدا، ایویجا ایوان آپارا
- ۷- فرمی ساقیزا و نردیک نه یامان چه چیدی بو
ای گلبر کنده بزه درد و کره درمان آپارا
- ۸- بوقارانیق گجه لرده قاپویز پس دلوار
نه بیلیم بلکه چه درد و داینوب جان آپارا
- ۹- آناما سولیون رو غلون بخیلوب سنگرده
(بلکرون باس یاراما قویامنی قان آپارا)
- ۱۰- سله ل دو غری آپولوش بود بشیز برد
شیرداران دا گرک بیرده دوله دیوان آپارا

۴۶

معنی ایوان خان

يادلاڭار كىشىپ ابىب كەن دەر تەران كەن مەستان بود و بىز ھەم مىيادىد، ئەمۇن سىنىه ھەپە كەدىشىم دىرىك كۈنچ نىزگىچى پېرىرىخ فەز
 اھل قەشقۇن شۇقۇن و پۇغۇن و سىرىد، بىز بە خواجم بىردى و لەن قەطە را باشۇقۇن، تەركەس خەتم (ئۆيىچەتەر خەقاڭىدا كەنرەك بۇندى و بايجىچىلىق
 ھەرف مىزىدە درگۈشىم ماذە بود و در مەنۋىز و روچىم مەنكىسى مىيەن

بۇجىچى من كەن ياتا بىلىمۈرم باشى باشلارە ئاتا بىلىمۈرم

يوقۇزلىقى منى قاتلاشدىرىدى من بۇ نامىدە باشى بىلىمۈرم
 دوغرى قالدىرىدى قازان قابلاڭى كىم ئال آتۇن ئاجاتا بىلىمۈرم (ئىمە را درىچەقىعە مەنەن (چاجات) بىگىفەتىنە)

زىخلىبا بىر زۇپاتا بىلىمۈرم اوغىزىنۇن كىم بىر تەرۆپ او بىساشىنا

نەشك اىي واي آتا بىلىمۈرم آىلىشىن ئەلدىن كەرا وردىكىن گىدى
 كىم نە سالۇن باراتا بىلىمۈرم كىمىسى مىزى وق كىمە حەكمىن بارادا

نە ئەيم بىش ماناتا بىلىمۈرم جىنبىدە قاتىشىدا بىر بىش ماناسىم

قىشىدى، بورقازى، بىش ئاتا بىلىمۈرم دەر سەپتەن دەرىز بورقانلى سات

كىشى، من پانىنىش ئاتا بىلىمۈرم قار دېر تەڭلىكىشىن پانىنىش آتاخ
 كىم سالۇپ (مازى ئاتا) بىلىمۈرم اى گلوب مندى آتىلەلار (شىتىلى)

نە لازىم قوراتا بىلىمۈرم زەڭلاڭلىق قوراتا بىر شىنى دولوب
 كىم آتا ياكىم او باشى بىلىمۈرم بىر سووكىد يەك كە بۇ غازىلار دا خالۇپ

نە دۇشىد كې بۇ او باشى بىلىمۈرم تار ياخىشىدا بۇ نە قۇزۇم كىشىم
 بۇ كاتىلار ازى بىر آت يوكىدە يە

چاپىزىرام تاپتۇرام ھاي پاڭاڭىن اى سو بۇ قەدان قورولۇپ بىشك دورورام

ئەل كە دەتكور يازام ئال ئاپاقدا
 عىچى مىزى صىخ اوللاھاق بایلە و لەر

قوش اوچار آماڭە درمان إتىشك
 آتى قاپا شىلار سەنە بىر ئال بىزون

طېمىشىزم دا يانوب بۇ بىجىق آتىر
 من دە كە لوچىخۇق آتا بىلىمۈرم

تەنە يادو ئاتا بىلىمۈرم
 باخىرام اىي سا عاتا بىلىمۈرم
 داڭى دىن قول ئاتا بىلىمۈرم
 يوڭ ئاڭىرلاشدى چاتا بىلىمۈرم

ئەل كە دەتكور يازام ئال ئاپاقدا
 عىچى مىزى صىخ اوللاھاق بایلە و لەر

قوش اوچار آماڭە درمان إتىشك
 آتى قاپا شىلار سەنە بىر ئال بىزون

طېمىشىزم دا يانوب بۇ بىجىق آتىر
 من دە كە لوچىخۇق آتا بىلىمۈرم

نَمَوْنَهُ لِلْمَدِينَةِ الْمُكَ�بِلَةِ لِلْمَدِينَةِ

أَنْكَرَهُ لِلْمَدِينَةِ الْمُكَابِلَةِ لِلْمَدِينَةِ

لِلْمَدِينَةِ الْمُكَابِلَةِ لِلْمَدِينَةِ

شط رو علاقن گوروم آلاه سنه ورکون بک
پحقق پیشیر مخشم پیشیر، گویمه فریدات کورگا
کما سبون فسته بوق یاغی پلو دشکانه
غیر تون قربان کس مشتری بی تز یو دا سال
قوی ایکیه بالیعنی سکون خزریم بیرماننا
او شیم سفر بیه چوق مایراوان وردسته
بن لیغرس بیه بیلمده خلکس مدزم او لار
ساری یاز لیقدان او لان گلحن قیز دریش سنگان
طرافون غیره بوق نهاده سخانه
با خچی میز فاسته اولوب بگزرا کس آچه ز
متعاقا که چوق دو لان طبعه همی پر با دونع
بو کچلنه دن آی چم خ فلک سنه بو رول
سعیدیون باع نکت ز گرگ حشره تدر
لخت اول باو خزانه کفندی با غیسنون
آمارزو جنگل کرینه بیز اکن مززعه لر
قصه چوق، را فشه بوق آخته برام آکو تیورام

للهم

قطعه بیت عدو که به تحقیر شدرو و رسکه ناؤ او که ای تزل ما را بدل ده سخنه
قری او نون یاخشی لتنین خبرون لتنین
مشهرا نسه چوگرگون قوی قادا نزب لتنین
بو یادان سلیل بیر قوی سا لوب سلتنین
این ایچینه دیار ما ز آر و دا اوشی و لتنین (گلتنین)
دیشی دشکوش قوچانون آن غزی نه دور لتنین
دینه ش عز چوگرگ قوی قروکون گلتنین
بلکو ز با چنی نه لازم بو قدر سلتنین
گرگ آن غزونه ارمک آک از بدب هتلتنین
ما چمیش بترینه قوی یاخشی یادان بلتنین
بری دا شلیقدی گرگ ترپر اعنی غزی لتنین
بینه ناخ صدر ناچیزی نه ده گرگ لتنین
بو چایزگونه گوزل ز قدر ز لتنین
آلامی سد لزب هر کسی ز بسلتنین
بیر یادا گلپسری قریادی کا لتنین
و یه کس ساده لزب قوی اه سلتنین
برکه ور شهر یاری طبیعه سلتنین
بترینه بیه

(اذان سی)

بُسْح روله‌ی هر طرفه ن او جاله‌ی اذان سی گویا گلیر ملائکه لردن قران سی
 بیرسس تا پانیرام بجهنم خاتمه ببروکه بروکه بروکه بروکه
 سان که اوست فلینیم کمی نشیده یا تمثام
 سان که سفردهم او بادیلار ده دور چاتاخ
 سان که چو بان یا سب قوزنی داعدا ذچار
 جسمیم قوچانیت دا چله عشقیم قوچالیوب
 سان که زمان گلشدی منی گپدی یپره
 آخز زمانی بیر قوالغ آس ، عرشی تیزه دیر
 ان ان فرا نیدیر توکلور بان فزل کمی
 قریح الیدی دوست غلام ، قالابیزه او یاغلی سس
 سنه سسیم او جال گر کدیر یامان دیم
 دولهور نواره قوی قالا بیر گون بوکره لمه
 مقنا طسیس او سده ، کسر ، انقلابدا باخ
 ان ان قوچالمیش او اس ، قول افلار آخیزلا شار
 باخ بودرین سکوتة سحر ، هاشی بیر نوار
 سنجیر منی بوقیشقا چالانلاردا ، شهید

دۇن ور توى گىچە سەنە دەرىيەڭىز
 سەن بىر مەتھا تىپ كىچىسى سەرە جەقان بىر سەرۋالى
~~سەن دەنەنەن دەنەنەن دەنەنەن دەنەنەن~~ ، من قاراگۇن
 من جەنەدە دە باش ياصىنقا قوب سەنە
 نەنە قارىنىدا دا سەنە اكىز اوپ يەم من
 سەن ياتوب جەنەتى رۇپىادە گورنە گىچە
 قىستىلەن ئىلىخىغىشىشكى قورۇپ گوز ياشىنىش
 سەنە صەحرارىيە ماڭلاڭ كىمى بىر چىن، نولە كە
 آلا ھۆزان سەن اگر قۇخىزىب اوسان تىرى
 شىخ صەنەن كىمى دۇنۇز لۇتا روب ئىلىدە
 يوق سەنەن، آنلا ما دىم آنلا ما دىم، خاشى من
 كەنر چىقاڭ طور تىجىلەيە سەن اول جىلوە ھەر
 شىرىدىرى، شەرىارىن شەھىز لەئىدە شەھىز

اىل قاھارا سەنە تىقاطە تەشىعىيەڭلىم
 زۇن دەنەدە دەلىنچا سۇرۇنۇپ سەلەيەڭلىم
 بىر تىشىم دەلما دىزىر كەنەتتى يەڭلىم
 يىچ آيدىمام كە دۇرۇپ جەنەت ماؤلەيەڭلىم
 اىستەمۈزمۇم دەنخىلوب بىرەدە بۇ دۇنەيەڭلىم
 سەنە جەنەتتە دۇش رۇقام كە لادۇرۇپ يەڭلىم
 كۆرۈقىزىدە گۈرك بىرەدە تىصەنلىيەڭلىم
 سەنە بىرە صىسىھە چەقىغاندا كىمى صەحرارىيەڭلىم
 قورخورىلام سەنە دۇنۇپ دىن سەجايەڭلىم
 سەن بىرە گۈركىن يېپىن، سەبىد تەرسايەڭلىم
 بىرە خىتىم سېجىمى سەنە كەلىپ يەڭلىم
 سەنە سوساكىنى اوول طور تىجىلەيەڭلىم
 كىمى دەرىئە من بىلدە بىر شىرىلە دۇغا يەڭلىم
 مەھىئە تېرىزى - فەردىنە ٥٥

چو خلار اینجىكى كەن او نلارا ناز ئەميسىن
 مەندە اىنجىكى كەنئىم گەزىمى آز ئەميسىن
 بىر فولاق ور بىشىق قلىنى نەساز ئەميسىن
 كەن بىزى يەم بايرمايمىزسان، قىشى ياز ئەميسىن
 او قىزىرسا پەدان او نا گەلى قواناز ئەميسىن
 سەن جوجوق كەن قۇجانە فېفرا باز ئەميسىن
 منىم آغلاڭىزىمى او ردا آرازان ئەميسىن
 بىر داشت مۇغان دىر، قوزىرەن يانە ياتوب
 مەندە اىنجىكى كەن او نلارا ناز ئەميسىن
 بىر خىشدا، چەپىن كېپەگىي مضراب كىمى
 باشدان آچ يالىپىنى، فەن ايدە سۈن سەندر
 كەللى باشداد بوروب با غلامىن تاج كىمى
 من بىر مەنادە غىل ياز مالى عايم يوخىدى
 سەنە بىر داشت مۇغان دىر، قوزىرەن يانە ياتوب

منى بىر سوزىلە آندون آرا لاندون بىلەرم
 دەسماز اىلدەگۈن چىشە، مۇستان قانىدە يە
 سەن عەشىرەن او قوسام پېچە عراق او سەنگەزەر
 سەرمنىم اىستەگىمە، كەبىھ يىخىلماز، او جالار
 يو گۈز لەلىك كە جەنەدا سەنە و مېشىش تارى
 خطۇر فالۇزەن آلۇپ مېسىسى قىران يازارام
 منى، دان او لەۋىزى، سەن ياخشى تائىزسان كەحر
 شەرىارون، داغلىپ داعدا داش دالدا لانوب

أُزون الصاف ايدە سەحەودى رياز ئەميسىن

(آزادلیق فوشی - وارلیق)

کما بیر آزادلیق دو غولوب وال لیغیزی دان
بیر مرده ده و رمیش بزه امکار لیغیزی دان
قندن آلوب الها میله دیند وال لیغیزی دان

چون لالیغیزی دو غوشیدی کار لیغیزی دان
تسلیم او لوروق دشمنه ناچار لیغیزی دان
دستور گرگ آلماق داه معمار لیغیزی دان
دشمنیزی قوزخواری هشیار لیغیزی دان
دو خلیقلاریمیز بیستدرجه هبک وال لیغیزی دان
(بیر لیک) بیارادین (شوز بیارادلار بیر کشیده ده)

تبریز - ۱۵ فروردین ۱۳۹۸ - شیخ

هچنه قوتولماق هد بوق در لیغیزی دان
(وارلیق) نه بینیم سکجه آزادلیق فوشیز دیر
به به نه شرین دیلى، جهنت فوشی، طلطی
دیر احمد ا کارلیق دا گندر، کور لیغیزی دا
دشمن بینسر اول بیر گوره، تسلیم او لانهار
هر دفعابون (دو بخی)، حسون، بیانیں ایسته
هشیار او لاسیز دشمنی مغلوب ایده بکیزه

سالیں ایسته

۱۲۱

حرب

(غم بسیاری عیناً)

خواران دیوب قوجایی، کوب پنسم یائی
دو داق دو داقه قوب قوب صور پنسم یائی
چلکیپدی ای پلگیپی، قریدی هطایی
گردیده وارسا چپر دله کی ریخایی
کرسی توون ای تیرپ، آخهار بر درهایی
دزگه، دزره مک، دنگه، درهایی
منیم سوّوم چوریوب، ترشتنیں آیرایی
ایشدن سالوب، تیریوب پاک آدی، سایی
آوچی فلک آولیوب سوریه هجیرایی
خان وارسا دانه کاری ائوین که یوق غایی
فلکت المیدن آیر دری (مر جایی)
یاف قایشده برهاق سلجه می سهایی
نه یون قالوب نه یادی، سویپلا کروانی
ای تیردی تبریزی، او تو زدی شهراشی
دولدیردی کردا بلان منیمه فنجانی
منده خورولد او رام غم بسیاری قلایی

۱۳۰۹ هـ

قیشین قره قیسیدی آکوب پنسم یائی
بو سیگار دا زلک دوئوب پنسم یائی
سزاخ، سازن قوراراق، قولاخدی سان که بورود
گنه قیشین قزوغ، پائیز ماشین چلاراق
(اوئو دوم یای روئو دوم)، دیز منیم در دیمی
پائیز لایش زمیم، (وریان) منه نگرک
قوی چالخاسون بیزربون زمانه نهره کی
نهر دیمین، تکمین، هشدن سالان هنسیده
(حیدر بابا) یولک یول با عذفوب بوزمی
نازل بارم گندله، سونوب پنسم چرا فیم
(مریم) کچوب گندوبن، (شہزادم) دا گندیر
پیشیم تک او زگزی نیست باکوب باهاق
نه دیز ورکه سور و فوم نه او ز وارکه قاییدم
المدن منی قوجایی، آز مین سالوب سلاجاق
بیزیم بو چایخانایز، چارتکرک قوناغ
تمیانا، شہزادم قالدیر ععنی با قالیم

(بروانه و شیخ)

بروانه نین، او دده با خردم ادا کشنه
سویور: دوزوم نهقد، بخشیم جها کشنه
یا سوندریپ بقشنه ف، باتما، عز اکشنه
عاشن هچان او لوپ بته اوز مد عاکشنه
صبه ایه، یاندیران دا پرَ اوز جزا کشنه
قوی یاندیرپ رخوینی ایتپ کون خدا کشنه

برق رولادی، قزیم گنج یاندروی لذ
گوردم طوف کعبه ده، یاندیشانه
بر حجاب شیشه نه قالدیر که ساوبلوم
با خدم که شمع سویلیدی روی شقة داعی
بیر یار مه لقادی بزی بیله یاندیران
اما بوشی اکشی، قد سیدی جاندادر
۶۵

یکی از دوستان قطمه دسته بیت به همین وزن و قافية خوازه کمن دوار دکوه که شفته بود
دیم عده وه بر یکیه از نظر شمشت خی صنیف است، ناقش و نامام دیهون تخته هم است
گوینده بجهول و زندگی هفت کمن شترن را همچو خاتم کرده بدم بر دکنم خودش حباب کند
رسنفع آ درای حجم بود و گلشنی سبود وی بود که قطمه باه را نوشتم
دلیه روح دروان آن شعر قصیده بجهول را بجهشت درود تجدید نمکن که عجش شد که من ایکاری ۲۷

بِ حِسْنِ الْيَوْمَ

گچن گچه بیر کورگىم قادشى عىر نە پەنچىلەپ يادشى صۇزرا گەنە سالدى كەچى ساۋىدە كەچىن گچه بير كورگىم قادشى عىر نە پەنچىلەپ يادشى قورىدا آنجاق كورگىمى بير چىرىدى

اى اوپىرىم اى آپىلىدەم تا اوپىلىرىم بىر كەچىن گچه بير قىوب دايمازىم فلکە كىدې بىر گەنە اوود دوقىم باخىم

بو سور سۈموك او جىكىن كە قوردى بىخاز لىككى دىرىز ئىپ قىيمىز جانى چىخماز

دەشى بىزىدە دەشكەرىنى قىچىرىدى كە كە كەنەپىزى قاچىرىدى خېرى كە كەنەپىزى آيا غىلپىپ آجىرىدى

بىلە قۇرتە قەنچەلىق بىزى تىزىرىدە او دور آما ئىناڭىرام سىنەرىدە

دېنى دې آلوب بىزىدىن توندى دە دە لى خۇوكى كەنە دەنى او شاق دا كە بىلەن وطن دەن نەدى

او شاقدارى حاتىل اىپ اىشلىرىدە چىنى قابى سىنە يە وىن بىشلىرىدە

ملىگىكىن درباب وىره كەتىيە كەتىيە دە شەردە ايش بىتىيە كەنە فارى قوجا باشىن بىتىيە

كەنە دا ئىپ بىر نامپالىن سوران بوق اىتىدە دە بىر چەمبىلوب ھوران بوق

اينىدى گىك اىرمىلەدان دەن گەلە چۈركىدە فەراف دان (پىن) گەلە دەن دەشىزىز سەنە ئەنۋەن گەلە

گەلە سە بىر گون آجىزىز دان اىلەن قاپىش قاپىش بىر چۈركى مېن بىلەك

مەنت قويىر اڭلە دەلوب چىنى سكە دى سىلدە بىر سلطان سوقتى راڭراولمىش آت آت يادىت آت

دوئىمىش اىتىن اڭىسى باشى چاتادىر قارنېزى قاوخ كەنە يەتا دىر

بى بورس آچىرى اى كەپىنار سەنە كەنە مۇنئەزىز دا آدىن قويىپ فابر بىلە دەمير دەمور ماڭىلەپىن اىرلەك

گوز با خەلقىجا اىي سەنە يەر اىي كارلۇ آما دېيدە جىبىزىم دولە قارنەم آز

مُطَابِعَة

(غۇلە آتىشىق و باشقۇر)

دەرى بۇور بودى گلدم، دەرىم كە ئىكىدېرە خان
 دەرىم كە ئاشق اوزونك، پالان سا ئوكلەرە خان
 دەرىم ھولان قوشامان سورا، نەڭدىرىرە خان
 دەرىي نىچە نىچە مەقال، قاپاندا چىكىرە خان
 دەرىم كە اول دۇن اۇز قاپۇدا چۈكىرە خان
 دەرىم كە خىربىنلىكتە ئەنسىدا توڭىرىرە خان
 گلاز اۇستە، كېرىدە چارە طبوب بىرلىكىرە خان
 دەرىي بەن نىچە بارىم و ئەنسىدا ئىكىدېرە خان
 گۈزىچە ئىكىدېرە پەنچا لاردا بىكىرىرە خان
 (مىشاد) دا كەلىگى قارداقا ووب خىسىكىرە خان
 فەرەتكەرى بەن كەلىك ساياغى سىكىرە خان

غۇلە دەرىم كە چاناكىن بىزى بىزى كېرىرە خان
 دەرىي ئەمام كەنى ئىكىدېرە قالىن سەنە بىرچۈل
 دەرىي دۇپىر دۇۋە دە قوشىشام ھولا خېرىن يوق
 دەرىي كەر (چور) تاپىشىرەم گلە، دەرىم نىچە مەقال؟
 دۆھەنگلۈپ، چورى چەپىش، قاپۇدا ئىسەرىي چۈگۈن
 دەرىي قانىن توڭىرمە كەنم اولدىي خىربى عەلات
 دەرىي سماورە دە فەتىتىز توڭىنى، داسىنە
 دەرىم خاپىش ياخاما ئىكىم، آل قوتار بوجا زىگىت
 آبى ما هو تلارى، بىزاز كىنە، درىزى يېڭىنە
 دەرىنخا خەن بارىش خەيدارىن چىخىز بەنچارىنىدا
 بەن قوجالما سىان، قويى سەنە بەرۇش گلە، داما د

76

آغا بىلار سىڭ آچا ندا

آغىزىن بىر دادا ئەلىم

بىر آى بىر اولدۇز گوردىش

سازىن بىر عاشقلاشىن

اوست خىدار دىل آچا ندا

خە عاشقىن بىر يادا ئەلىم

بىر اوغلان بىر تىزىز گوردىش

مە گۈزىن بىر ئىشىقلەشىن

و بىردىم اىسن خىشى

دۇنیا ز دولا نېتىم

نە وىيم ھارابىھ ئەم

باغلانان با غېزىدا

جو انكىن قالانېتىم

الىن دوت بىخىلا فون

جۈز كىنى بېتىن ياخشى

بىردىن وطن ياخشى

ئاردىم دورا بىھ ئەم

سەن دە بىر بىھ ئەم

قوجا كىن جا را نېتىم

وارلىدم تا نېتىم

بىرگۈن آغىزغا لىبوش بىرگۈن دولار دادولىم
گۈن دەر كەلەچ زاد او ماز، كۈن دەر كەلەز دادولىم
سەختىن دورا باخا سان يادولار قواموم قارىدى
رىپا سەختىن ياتماذا قواموم خارداش يادولىم
چالىش آدىن گلنده حىمت او خوشون سەنه دۇنیاوا سەنە قالان آخىر دەرىز آد اولى
گۈز دىن ئىشىن آيىلدى، دورما كېلىن گۈز دەن ايت دوسخون كۈز دەر بىخىرا، دېن كۈز دەر شاد دادولىم

۴۷

آغا جلاڭار ئەم را چەندى

سازىن بىر عاشقىدا خوشون

بىر آسى بىر اولدىزى گوردىن

آغىزىن بىر دادا ئەلسىن

روش خلاڭار دەرىز آپامدا

گۈزىن بىر عاشقىدا خوشون

بىر او غلان بىر قىزى گوردىن

عشقىن بىر يادا ئەلسىن

(بِلَالَ بْشُ)

جو تجھی گورپسَن رکوزه، اکوز قوپ بزو و ش
سویله گوروم دو تو ز پائین نہ نبئی الی یا ش
بر کر باش قوان گرک، بکسنه ده بیر بارا ش
یوق جهاز بیدا گرک گلکیدی بیر حقا ما ش

قریانام دول آلا گوزه، حیرانام اول قلم قاش
پس بشرین فایر اسیده بک خشینی تا پا دولا ش
ایش بیله دیر حتف دنکن، بشر بیلون آزو پ چا ش
کو سهر با خیرس گوش، گوزه ده کر کد بقما ش
آتا آنا ساوشا وا، بونلا راخ طر بارت
ای ده رو لیاز ملکون، عیار قارداش قاردا ش
کجا واه ده کماش گرک از هاشدن یانا ش
سیلدی گلکه آخار گچه، اما گرک آشو پ داش
ای دار غلیر ایسین قرا، بولدا شلا برس او
بلکه یه کا وظیفه دیر بشر، قوشوارلین قنو ش
زندانمیز دا حقمیز، بیر باجا تا پاق تاما ش
گندی منم حیا سئی وور دی دا چیدی با ش

بایر گونومی گنی اسکیه دو مدی که دومنی بوث
سن لئنی گھیپ بائون، من بیر دو تو ز پائین افر
بیرده کسین کسیده نهش، سن منه بیر سوز دیمه دین
دویم قضا گلکب تا پوپ، بیر اشیده بک لوپ گھیپ
من کر دُز و مده بیر گنکه گر سوس، چاره نه دیمه
دوست مردت ایمه ل، دشمنیده گھیمنلی
منه سئین دایو غلوام، سنه سئیم بیسم قرنی
ایمی بیزم مارال کمی، دوچ بانمیز دار در گرک
اکشیده عیالده لز جانه تک هر گلکوب
بو دنیا بیر بول کیدیه، بیز آخرت سافری
آفره رولانلارین دنیاسی غمیر الوموب
مشهدی بیر که بک او لور، اکوز اکوز دن انجیور
بیز بیده روز گار بیزیز یاماندی، بیز ده عیب یوق
حق حیات یوق دا بیز لره چوچ بیوك باشی
سنه رونون شماتی، آلا کا خوش گلکیسون

(رمیانیه گندی)

رمن زمین دا یوکون با علاوه ای (رمیانیه گندی)
رو غراب کند و لاسن ، ربله بکیه فرنگیه گندی
آما چالص میرز او نلاردا و گیرمانیه گندی
صومرا با خدیق که کزاد لیعده رسلطانیه گندی
کرما (حننت و رن) اول بیر بی قبیله گندی
ریدی بارخ گرگ کدو دوزلیکده سدهانیه گندی
آن غرب میرز داندا داد اول دولما خانیه گندی
کرما رف نیغیه بیردا او کزنه بندیه گندی
حق و رنگ چیستیگی ، میرزا قله اشنه گندی
دین گینده دیر زنگ گنهم دیر اشنه گندی
دیگه میرز اول ئورزی کئه دلوپ قانیله گندی
نیلین چیلپا غنیدی او غیردا یورقا نانله گندی
پنده اسپیر دیه بیر پنده سلهانیه گندی
گرگن (شاه کوی) آنچمه نه غنوانله گندی
او مودا باق که سویز فیله فنجانیه گندی
شهر باری دلی ده واي دیه دیلانیه گندی

پیندی خیرو بکت بفره سین چ سندیه گندی
بکن خان دولمازسا ، دیر دیک اولا ھان کند میرزآباد
سیلو دری اولا ھونه دیگر ھان پینشیله گندی
مُسْتَبِه سلطان ساله دین که رولا خلقیه میرز کزاد
بیر (بی قبیان) اولوب ریدی بزه مین بی قبیان
دوز سلهانه دیر دیک قواغی توکلیه بخت
ورمه (صحابه) دی دی اول دولما شنجان آخوند
دیگن پنجه میرز دزدیر ھامی پنگرک دولسون
و قدر دفتر و سنا و یله بیر حقه چانان یوق
بزه بیر دی قالابیله ی میراث ، بیده بیر ایران
ایسته بکن فانلا یوخ اکلم میرزین تکه سین کرما
پورغاند رو غزی قاپادا دیدی ملا نصر الدین
ھوا پندا بوفور باش باش ھاز کر بزندک دولسی
سو کر جدن بکلر دیه گلله بو پاسکی دمیرده
فین فنجانلا سوار ماڭلا شەردیر بوب ، ولاکن
پرک ادمیش قەغان ، دیوان میرز داندا خبر یوق

(جان آلیرايندي)

آلاهان آلان جانىزى شىطان آلمىانىدى
 سلطانى دە يالپۇن، الە قۇان آلمىانىدى
 بىرۇن (نە كەورىن) دە يە سلطان آلمىانىدى
 چۈنمىش نېجە مىن فىشرىلىق قان آلمىانىدى
 چۈنمىش ساغ ئىلەد او ناتاوان آلمىانىدى
 دە يۈرۈن دە توپ فەھرى دە يوان آلمىانىدى
 بىرەددە دە شىطانىدى كە مىدان آلمىانىدى
 بىرەددە دە بان ساواك عنوان آلمىانىدى
 جان آلمادا غۇزان مىڭان آلمىانىدى
 ۋىسۇن دە خوپ ئانلارى آسان آلمىانىدى
 دە لال چەرپۇلۇپ ئان آلمىانىدى
 شىطان تۈركىب ايمانىزى جان آلمىانىدى

شىطان تۈركىب ايمانىزى جان آلمىانىدى
 قۇرانىزى سلطانىلەلمىشى دىلىزون
 سلطانۇن ئىلەد آلوب آنجاق نە كەورىن
 باخ ئۆز بىلا سىنەن كە دوغوب قانلازىچىمىش
 نامىت سول ئىلەن نە زيان دە ساوا سابىن
 سوقۇنچى ھاچىپ، نۇقدا قالوب بەرەلىندە
 بىرەددە مجاھەدى بىمىداندا نىڭىم
 بىرەددە ساواك ناسىدەن ئىلارى قىرىدى
 بىان آلاراق، غۇزان شىطانىدى لاكن
 سابىن چىمىن ئىمىشىدا ايمانلارى الدق
 بىنمايدا (ئىندە) تۈركى دېنك، (رەجم) او باید
 قوي شەپىرىن مەتلۇنى تىكراڭ او لور او سون :

پیاد فین صدین مرجم حسنه توپی

(یاتلین سراسی)

دیر کچدی بهار او لدی خبر یوق خلکیزدن
بايرام گونیزین یاسلى گور و شدر ده گچمکن
تعویم آلا بیلمه الله، گور و مهه تقویم
بزیر با خجا میزی بئلهه بیلکن؟ داده اسها
تعویم او لار دان دی که یاد دان چیقا سلیز
اذر اکجهه باشی بیریمهه گاهدان اوینقاردی
بولهش باشی گندی دیکن سام سلکی اسدی
و نینه یادان تا پا جا ویر، باش چیقاران یوق
تعویم کیمی دوزکشی اهیات تا پولماز
اوج نازل بala، همسریه قالدهلا باشیز
بیر (کافه) او زان باهاری یادگار او سون
دیر بزدهه دلشون (سدر سارانه قاپدی قاچریده)
بیر مزرعه دیر سپیارون عمرزنه هادر

۴۶

گۈز لەمېن آغى قاراسى ، اخبا
 سىنى سىنى . يورگىمىز داغلى دېر
 كەيمىيە غەنۇ بوبىرىھىچە دېر
 (سىنەس ران ئۆپاردى) كەن قەقە دېر
 گۈز لەمېن آغى قاراسى اخبا
 مەندە يامان سارالىئىم سۈشىم
 دولا نەلەقىي دەر دەغىھە دەۋىتىم
 كەيم سەينىپ درىادا غەرقى دەۋىتىم
 گۈز لەمېن آغى قاراسى اخبا
 نازلە يارىم گەندەي گۈزىم قىلدى
 اۇزى گەندەي پاكات كەپىنەدە گەندەي
 گۈز لەمېن آغى قاراسى ، اخبا
 بېنەر يوكۇر ، يادىشىتمان بىتىيدىن
 ھەمان كەپى آدى دۇشىز دەلىمەن
 ئارا گەندەي ؟ كەپى گەندەي بېپەلىدىن
 گۈز لەمېن آغى قاراسى اخبا
 سەن مەنەم ئۆز نازلە گۈزىل باھسان
 كەيلەكىمىن ، قىرغىمىن ، فاھسان
 من دىنە ئۆل مەدا ، قىزىرالا سان
 بولۇتكارىن ما ئۆپاراسى ، اخبا
 گۈز لەمېن آغى قاراسى اخبا

ئەركىشىھىغىدەن، رۇنۇمدۇن منى
اسلامىرلۇن اوچىسى، سېپى دۇن
قاچىسى دېك، مۇورىگىچىك بىنى
اسلامىرلۇن (مارمارا) كى اخىدا
گۈز لەمىسین آغى قاراسى اخىدا .

گۈرۈن بالا، نېجە تفاق داغىلى
فلان دۇرار، شىراب كۈچ جاغىلى
بىزىدە او تۇخ، (سارىايىڭ) ناخىلى
فاطىمە (كى رقۇندا را) كى، اخىدا
گۈز لەمىسین آغى قاراسى، اخىدا .

بىچ بىلدەيم نەقتە دو تولەي توپون
بىر گەرمىدىم گلەين گىدەنە، بوبۇن
حىۋە رەڭ زامبۇراكى، اخىدا
سوپقىمىزىز، شەرمىزىز، او لمىش اوپۇن
گۈز لەمىسین آغى قاراسى اخىدا .

أرۇن سندى بىر ذوق الومى يابۇق ؟
اينىخ ئەرىپ دوقۇن قالۇرمى يابۇق ؟
شەرە دە بىر ئەرەپ سالورمى يابۇق ؟
ياشىر اوپۇن دىرىدىراسى، اخىدا
گۈز لەمىسین آغى قاراسى، اخىدا
يادلاشىپ، تائىشلىغىنيدا، دانىز

كەلۈن گۈك، گۈز بىرىن بىچ تائىز ؟
رۇزگارىن فېرۋەسلى ؟
ئۇر كچىرىز، قارا يېڭىك فيرلا ؟
گۈز لەمىسین آغى قاراسى اخىدا .

جانڭڭىشىك بىز بوجنان لېنىد
 مۇھىم بىخ دىن ورىمان قان آغلىد
 بولۇغانلىرى بىز آدمى گوگىدە تووار
 آدار رۆل رېبانى صونداذا جۇ
 قارىغا كىمى دىۋىرداي قىمىلىرى
 بادمجان چۈنى بازىلاردا كوشىكلەر
 فروس تىك بىزى دىلىپ قورتارىدى
 پناه اوڭ بىزى خلقە كافىر، قوى اوڭون
 گىدوب چىلدە كە جۇزنا يالولارىدەخ
 دېدە ئەش دېپ رېبانىن آىرىانىن كە
 سالىكىدۇر آله، سان كە بوسا عەدىسىن
 نە سلطانلار اولىشلىنىدە او يوچاخ
 بىش روج باش بىلەدە قالىرسا، بىشاق تىك
 اىيىم زەنە ئىنم ما سورىم ئۆز اىچىمە
 بىز ئان اولاق يائىكە جىوان رەمان يوق
 نە دۇ يولىر كە قىطانلا زىنجىرلىتوپلىر
 سا لوپ خلقى درمان آدىلىن نە دردە
 او بىڭ خان يازىقلار نە ئان ئىميشلار
 ويرىرىتىك قەرىم دىۋۇنغا عەرضە، دەيدى
 نە طوقانە رېت ئەلىشىك بىز مەرلۇج

كە نە ئان رەمان تاپ سەرە جان لېنىد
 بودىنىزىز رېلىنىز مىلسەن لېنىد
 قاچا بىلەز آدم بولۇغان لېنىد
 نە رېمان قالار دېيدە نە جان لېنىد
 كە فاتم چىخۇپ بولۇغانلىمان لېنىد
 دا تېرىپتەك اولماز بادمجان لېنىد
 چىنە قايمىب بولۇغانلىدان لېنىد
 صىقىئىنتى دەنگ كەفرە، رېمان لېنىد
 كە كەلىن بىزى آلىن انان لېنىد
 گوزلەر گوزى ياشىدى رېمان لېنىد
 ئاچىر دژوڭلەر بولۇغان لېنىد
 نە كەلىن او يوچا فلى سلطان لېنىد
 قاچۇپ گىز لەنۇپلىر بولۇختان لېنىد
 كە را ئاچىن ئان بوزنداڭ لېنىد
 نە ئان قوتلىمىن نە حىوان لېنىد
 قەفتەر قىرىلىميش بولۇقىغان لېنىد
 كە درد آغلىپىر بىلە درمان لېنىد
 عېش آغلىيارىخ روپىگىن ئان لېنىد
 كېمىدە عەرضە دېرىك بودىوان لېنىد
 كەلە قورتاڭا خلقى طوفان لېنىد

(آتىمۇن يازىسى)

دېلىندا، دا اىندىرىپ يوخودان
 بىش كىزىپ تىشتە تاپانىيام ئۇزۇمى
 سىلىم كاردايام، پۇرا كارادىر
 ئۇ ئاشىك يادىڭىز بىلگۈزىي
 ائدە بىر قالمىشام كچىلدەدە
 دېرىم بىس گىنە ھەمان آدامام
 گىنە سانق كىسى إدارەم وەر
 ئاشىك ئىستىرمە دورام، باھرام
 بىنرى يوخۇن، قول فەھىم داڭ ئاخىرى
 دا قىدرەت يوخۇم دوروم اياغا
 قول جىخ ئىچى بىلگىدە دېلىپ
 دېرىم بىس گىنە نوخشلاشما
 ئىستىرمە شەتكىم گىنە خانىسى
 كە داوان وار گىنە گىنە نوخشما
 آتا او ئو سان كېرىقىستامىر
 بىلپ دوقۇپ ئىزىلارىن جىنان وەنۋە
 نە كۆرسۈپ كە ئىچى داشىشىلار
 ئىچى خانىمنان دا سەنس صەدا يوخىرى
 (بېقىي صفحە دو)

ص۲

دُلْ بَيْرِ، بَيْرَه سِيلَكْلِتَه مُنْ
 هُوْشُم، آزْمِيشْ يُولُون قَانُوب قَايِيدَر
 ئُوزْكَى آخَارُوب گَنَه تَآپِيرِدَم
 رُوْخُور آسْجَاق آتَسْمُون يَازْسِى
 بُورُوا بَيْرِ دُنْجُوكَه تَارَا نِيجُولَار
 سَانْ كَر دَادَهْش دُوجُوب سِيمْ باشِيشَا
 قَالِيشَام وَرَم دِيور لَار آلتَيِندَه
 بَيْرِ قَارَا نِيسْقَى قَبِيرَه كَه دَانَا
 آشْجَ طَرْدَن اشْقِيلِيغُونْ بِرْفَهْدَى
 سَانْ كَر ئُوزْسَتِيلَه دَيْرَه :
 اِيجَرم سَنْ كَر ئُوزْسَتِيلَه دَيْرَه :
 سَنْ كَوْلُوكَن، قَبِيرَه خَتَامَسَانْ.
 نَه فَانِيم | آرَوْدَون اون ايلَهْدَى يُولُوب
 آرَوْدَون نُولَهْدَى، قَزْلَارِسْ كَوشَدَى
 قَوْجَايْخَ كَلَدَى، خَلْهَن آلَهْدَى
 سَنْ كَوْرُوش كَىيِي باسُوب قَفْشَه
 نَه قَوْرُوب سَانْ عَلى نَه آخَارِسَانْ

بَرْكِسِين قَالِيمَوب، نَامِي گَئَتَه
 قَوْجا دا سَنْ لِيمَى غَرِيب رُولِماز
 قَوْجا لَازْ رِيچَرَه ده سِيمْ سَنْسَن
 سِيمِيشَن تُولَون، فَانِيم دِيرِلِيزْ
 بَعْدِ صَفَرَه سَرْم

ص ۳

پارامن کوزمه کس قوپوب آجیشیر
 هر زادین خندی ده کوزمیله گلکر
 قره گون، آخ گون سایلر یاد میا
 رسنه می سازلاری سیزمه یله میلا
 دیده، تلبیمه ده نار نزد آغیلاراق
 فارسی بیر قطمه وار دوئور یاد میا
 (آفریگیده) پنجم، یار همیش
 او یازخ دا منیم حالیدا همیش :

۱) پیغم و عادت طفلان درم
 با من دین شوختی طبیع ارزان
 وقتی رز خنده هر ما گلکر زی
 وقتی رز گریه گلاب فشند
 رگرم خنده، نه رز پر خردی،
 و گرم گریه، نه رز نمادان
 روتم خنده نز پر دهی بود،
 و آخرم گریه نز پر درانه .

۴۲

سَنْ يَا رِيْكِينْ قَاصِدِ كِينْ
 آنْجِلُشْ سَنْ چَارْ دِيمِيشْ
 بَكْ مَنْ آخْ وَرِيْ دِيمِيشْ
 مَنْ سَنْ لَالِيْ دِيمِيشْ
 روْلَدْ وَزْ دَرِيْ سَايْ دِيمِيشْ
 دُرْزُومْ سَنْ آهِيْ دِيمِيشْ
 زُرْيَدِيهْ قَوْهُونْ كَهْيَ زَاهِيْ دِيمِيشْ
 سَنْ گُزْلَهْ پَاهِيْ دِيمِيشْ
 آهِيْ باَتَانَا تَاهِيْ دِيمِيشْ
 سَبَقْ قَشْ يَا هِيْ دِيمِيشْ
 مَنْ دَلْ ، نَاهِيْ نَاهِيْ دِيمِيشْ
 آغْلَارِيْ ھَاهِيْ دِيمِيشْ
 گُوزْ يَا شِها چَارْ دِيمِيشْ
 آخْ دِيمِيشْ وَرِيْ دِيمِيشْ

خَلِيسِيْ گَنْدِرِيدِي
 آخْ اَكْجَهْ لَهْ يَا هَاهِشْ
 سَنْ يَا تَاهِهْ مَنْ گُزْمِيهْ
 هَرْكِسْ سَنْ روْلَدْ وَزْ دِيهْ
 سَنْ صَوْزَرَا ، حَيَاةَ مَنْ
 اَرْ گُزْلَهْ بَهْ سَلَارَهْ لَوبْ
 سَنْيَنْ گُونْ كَنْ يَا هَاغُويْ
 اَيدِيْ يَا يَا قَيْنْ دُورِمْ
 لَاهْ تَويُودِيْ يَا دَهْ سَالَوبْ
 صَوْزَرَا گَنْهْ يَا سَهْ يَا تَوبْ
 اَكْنَهْ دَلْ دَرِيْ يَا كَسِيْ
 عَمْرَهْ سَورَهْ مَنْ تَرْيَهْ

گوزوم آیدین گورورم لوگلی قارداشلارىي
 باهىتم باغىردى رۇز دوغما خارام اشلارىي
 آچىپ م تولارى خەقىلە روزوک خەقىكى كە سالىت م خلقە يە قىمنى روزوک قاشدارىي
 فللىن چەرىخىنى سىنەرىپتى م اوچ دەشدا آتەڭىمەدە بىدە ساخلامىتام دەشدارىي
 آپمىش م قۇنئىزىن بااغلى قاران يۈلەرلىنى
 تاپىش م يۈز سەنە غېرىتىدە كە يۈلدەشلارىي
 بىشكەندى يانىدا گورە كە مىن اينىنەم ؟
 كاھ آچىپ كاھ قىيلم گۈزلىرىي خاشدارىي
 پىغىشىن شىنلىك اىك وئىزىزىن بايرادىدېر
 سىر گۈزىدەن بى يۈز ايلەن بىرى گۈز باشلارىي
 يۈز ياشىم اوچ دا او لىسو يوخ اوزو بە قىرىشىم - جوانام كەم نېبىلەر كىزىدە دىرىم ياشلارىي
 قۇچى قىبانلارىي كەدى وطن روپانىڭىزى
 ئانىنى خىرات ايدىكىن بېرى يۈز باشلارىي
 آنا او نىا شىنى غىرسە گۈزى گورە كورا لوور
 من نە گۈزىلە گۈزى بېلىم وطن او نىاشلارىي
 نېزىرىم دا را صاقلارىي ، ساسلارىي
 گەلەيم قافقاى او نىا قىلارىي تەبىدرايم

(جان رسم)

ایچپر بیده بیلکن قوم پرنه طوفان رسم
 جان نم اول یا نقیدا یا نه لقچا دم جان رسم
 سنه دگدیکجه نور نکرون آثار قان رسم
 قرنیز قهاره رسم دستان رسم
 شانی رشکر ایکین دیر برق و شان رسم
 بیر ایده کور پوکی کر بول سه کروان رسم
 دو قوفوش زهر غمینیس درونیه دران رسم
 بدله بیک قالده دمه کور پوکی و زان رسم
 باشد ایزمش سئی نوز خربیمه رحمان رسم
 صفت چکوب قارشیده اغم، سان کروز کر، سان رسم
 قدغانی او لمادا باخ خلمه، نه طعنان رسم
 آجیدا حق قاپوکی، مات قالا سلطان رسم
 سئن قلم رستمیش، جان نه قرمان رسم
 بخشیده بخشیده باشد سلیمان رسم

بیر خبر چاهه رسمه، نوح نبی فاتحیشی تک
 یاده سر بی لخنه وه خرسن کمی آرزیم، نمیدم
 بلیده بی رسم دودن آغلانه از دنا دو خلار
 هفتو زنلار دان آشیسان، آییان دو بار این
 نه قدر و دارسا بو دنیاده آفری بجانی امی
 طلیعیم چای دره لرده نه قوهاقی سلمیدن
 دلو یادارکن ایکی قارداش قوفو شور دیخ کنجه بر
 و نولر رما آریلوب دو بدلاه رحو لیزی
 هزب سیطانه اوان او لان قوی سئی اخراج المیش
 قالمیشام من ده، بو تایدا قول بالغی، آسیلی
 قارداشیان قارداشیا، بیر گور ونی، بیر قوفوشی
 یلیشور پ و عده کی حقیش، دین اول دم دمیده
 (نبی) تک بیزده قلچی رسمی چهلار و رکمیش
 شهبار (آرزی گوز) اولدی که سنه دیه گله

گون ورکه بیچ زاد او لماز گون ورکه بیچ زاد او لم
 آن بخیس با تادا فارم فارداش یاد او لم
 دنیادا ستن قاه آفرده بیرآد او لم
 دوسون گوره دارخوار دسون گورشاد او لم

بیرگون آغز قار بوش بیگون دولداد دول
 بخیس دورا بافارسان یادلار قوهوم قارداشدی
 پلیس آدن گلنده عیمت او خونون سنہ
 گوردین پیش آبلدی دورا اکید گوزدن است

جوز کمی بیش بخشی
 بردن وطن بخشی

دویمه دم ایشان خیشی
 دُنیافر دولا نیشام

من قور خودانی جیمه قریشم چنجادا
 دونگ کیم جیندر قشن چکدیم
 بورقان استن منه سیرخ چکدیم من ده سیرخ بیچ سیرخ چنجادا
 بیردن دور دپ جیمه خیلارین چنجادا کمیدی و شون من جیمه قشم چنجادا
 نه دیشم هارایه گلر اکرد اسام دورایه گلر
 با غلانان با یخچان چکدیم با غلنا با غلنا
 جوا نکن قالانیشام
 وا زلیدم تالانیشام

ایشان دوت سیخیلادون

بورولور شنگن افلاطونی دورولما خدا در پر مهدنا بینز
 بیشتر بر بزری آردی سیر بزری دورولار دهی مخلقا بینز
 آبی بر بر بزری آردی سیر بزری مبارک اولسون الهم خطیبینز
 آرم خطیبینز ساعت سولا دونز رجایا خ هر جو رنگ نامه نه
 مبارک اولسون رام خطیبینز نایب نهدی رام حسنه
 جاسوس بوادین جوانلار آلمکب قار پیشست داشت سه چاتاریخ
 جبهه کربلا، فلاحی لرستان
 حزب جمهوری افغانستان مسحوم علیه عائزه عالیه
 شیعه محمدب، آسمه شهلا عائزه عائزه عائزه ویه
 یادین بیزدده گردانمیزدا او قانی گوزله بیر باخیش، بلکه
 وا بستلیکدن بکه قور قولانه فودکها اولادخ، فوز چه قیزیز
 بوردا تیکلیه، بوردا تو خونا
 بمحکم بیلوون باد ساتازان
 نوروز موز گنه صابون چیز شکر زنخواز بینز سوچکلیسه
 آلاه بیلنداد چار و دار لخنا
 حزب آته بوله دوبلنده وز دیر
 مردمه ده بیلوون اسلام که گلدی
 بیزیم با بینز مستضعفین دیر
 فرستشین خواپ تک ساعت سولا یاما ز دوز بینز بینز

سخنده و درسی بیر جوا بینیز ؟
 آلاه او سینا و رس آدینیز ؟
 اسلام دیر بینیم در زیانیز
 سیندیر در بینیم چندا بینیز
 با غذ فوب دام بوس بینیز
 مطهئ اولسون خان در با بینیز
 آباد اولا جاق در خدا بینیز
 تکیم اولا جاق صنطرلا بینیز
 فهاره لضار دیر شواد بینیز
 رولا جاق لاه چنطرابینیز
 گون باما سارا وار چنها بینیز
 آکار دعا سنجا بینیز
 امام گوندرزون عذر خلابینیز
 مین کرت اولسون اتخا بینیز
 هکستان کیم، ولر نضا بینیز
 جنت با غنی تک ولر (ابو بینیز)
 تھیم الدین فاریان بینیز
 احیا اولا جاق خشکنابینیز

بو چسو لار دان سوروش نهارا
 بوگون صدد امون اوستنان خاچان
 ایلانوں لرزی فارجه گلشن
 نما صدره قضا دنی
 اپسر بالسمه باج و زمک
 دا بینیز دن او ناریت چقاز
 جوانلار، چاد قولون چیر مايون
 کپیمیر ده دوزلدنک
 آوره لمی با غزیزا باسین
 دو نه ده ولر شونمه ده ولر
 آیت آمدن کیم
 آیت آم شکیف کات فور
 آیت آم ملکوت تک
 رجا گئشة، خاصه لے علک
 ان ان ساز مکتب بله ده دورو
 شا محسن کاشی دشی
 ممنزوی الپیش، شاعر بینیز
 شهیار قاوزا حیدر بابان

(مجون)

(ا) بخونیده من کمپ شن ایچره او خود دین من مصحّفی ختم نهادم او (واللیل) وه قالدی
 بیرگون ده ارشیده کن که دو شوب چلهه مجون (واللیل) اولوب وردی جوانکن وه قولالدی
 بیرگون ده خبر گلدی که واللیلیسی الیه چان وئردمی، جهان ایچره یامان ولوه سالدی

جیت اول هری معرفت هست هن دوستی جهت تکمیر رضناوه که درم - فردا ۵۶ ۳۳ نهاد

۱۰۹

+

آینایا باخاندا گۇزى يې سقلىمە دەن دوشۇپى
 نەزىر، روح جۇزىر بەھلە دوشگۇن دەلماز
 دۈرايا كەس كەن كەن قوبىلار آجىپىسى زغۇن
 نەقدەر باشىن سەلت. ئەل زاخ دا باشىز دەلماز
 قوبۇدان كە خلقە خازىن، چىخا بىلىم سەلت
 چاپىر دۈركى سەندە، باكى كىلىمەش توپوخ تەن
 سەنچەپى دەن، سەچانماڭ رەئى، قورى بىز قوراندا دوشۇز
 شەپار ئەندىن آتىرى مەروردى سىسىم ئالادا

٤٤

من كەچقى قوجالما بىشىم بىلىم نەن دوشۇپى
 دۇندا كە گۇزى دەن دوشۇپىن بۇغىزىر دەن دوشۇپى
 شىطى دەن قورى ياماندەر كەن دوشۇپ كەن دوشۇپى
 آياغ دەن دوشۇندا باشىواچەن دوشۇپى
 كەن دام انجىدەن بىلايم كەن دام انجىدەن دوشۇپى
 پەن ئەنچىدا گۇزىم سەنەنچە دەن دوشۇپى
 آما قىسر قورىن قورادا فىلە ياكى كەن دوشۇپى
 يېنىچىپىدىن دە، باخاسان ئەن دوشۇپى

(اویون اولدوخ)

ایت سیمیر قورودولالا بىزىدە فايىدېنچى قويون اولدوخ
ئىسىلىن قول بويون اولدوخ

ایت ئىسەن ئايىدەوب قوردا دا بىر زاد بويون اولدوخ
ئىسىلىن قول بويون اولدوخ

قوردىمىز دىشكىنى اى قارادىشلاردا ايتىتىدى
قويونون دا اىش بىستىدى

صون ، سو خولدى سورىي ، بىر تۈرۈن ئۆتكەدى غېستىدى
ايكىلىپ ، اىت ئۇدوب ايتىدى

بىزىدە باخىرىخ ئىسىلىن قوردا آراسىندا اوين اولدوخ
ئىسىلىن قول بويون اولدوخ

صحىح آغا خانى

(رُطْب وَرْتُوبْ تَرْكَ الْمُشْيَخْ)

نَهْ چِكْدِيرْوُبْ لَالْغَا نَادِيَافْ دَوْعَدِيْ قَاطِيرْ
 سُوْيَا يَاْمَانْ آتْ دَوْلُوبْ بَخْتَسِيمِيزْ سُوكُزْدِيْ يَاْتِيرْ
 خَسِيرْ طَهَارْ دَا نَهْ چِسِندِيرْ قَيْسِيشْ إِشَاطِيرْ نَهْ شَاطِيرْ!
 سُوشْ وَرْتِيرْ كَدْخِيْ قَالْمَاكُونْ خَالَادَا خَاطِيرْ
 بِيزِيمْ لَالْغَ كَيْنَدِيرْ بِيلِيرْ، شُوكِيدَا شِيلَاغْ آتِيرْ
 آلاَنْ كُوزْرُونْ نَهْ آتِيرْ يِيرْ باخُونْ سَاتَانْ نَهْ سَاتِيرْ
 وَاعْ جَيَاتْ كُوزْرِيدِه كُونْفُشْ دَهْ رُوبْ، بَاتِيرْ
 بِيزِيلِيْ يُوكْلِرْنِيْ باغْلِيوبْ چَاهِيلَا، چَاهِيرْ (چَاهِيلِيْنْ بَعْقِيلَه)

نَماَنْهَ باخْ كَهْ بِيرْسَفْ كَلِيْ خَشِنَدَه قَاتِيرْ
 سُودُوكْ آتَانْ ايتْ آتِيلِيشْ بِيزِيمْ آتِنْ بَلَكِيشْ
 دَوْنُوبْ جُورْ كَجِيْ خَانَا اوْلَهِيْ بِيرْ قَاتِيرْ فَنَا
 دَيَنَدَه بُونْهَ چُورْ كَدِيرْ اَشْ طَيَرْ سُوشْ دَهْ وَرْتِيرْ
 بُونْهَ اوْلَهِيْ بِيزِوهْ تَهَنْ اَمَشِلِيْه: (دَوْزِيزِوهْ)
 رُطْب سَاتِوبْ آتِيرْ بِيزِوهْ اِشْكَلِينْ تَرْكِينْ
 بُونْهَ تَهَنْ دَا باَتِيرْ دَوْخْ كَمِيْ سِيمْ كُوزْرِيه
 نَهْ يَاْخَشِيْ كَهْ يِينِيْ كَروَانْ آچَاهَه اِيُوكْلِرْنِيْ

صَحْفَةٌ مِنْ كِتابِ

(مەدل بارىخ يېڭىن)

تاپانىرام دۇزدۇگۈرن قاشىنى
 يىرده شىرىه و ئىيم بىلە باشىنى
 قويماز قىجا دولاڭىرا باشىنى
 سىلىنەرم گۈزلەمەن ياشىنى
 گۈز اوسوئە ، اگرى چىكىش قاشىنى
 بىر آتايىم بوكۇ لۇگۇن داشىنى
 چول پالازىن يېغىشىرىپ ، داشىنى
 يېغىشىرىپ چىرىنى . خانجاشىنى
 نامىد مگر تىك قويابولە باشىنى
 تان گۈزىنە خېرت باشى قاشىنى
 آلسىن الله توپارىن آبىباشىنى
 شاه سماعىل ، يېغىر قىزلاشىنى
 ئىھىد و رىزىر جەبە وە قارداشىنى
 صەدام لارەت اچامىر او باشىنى
 قىز قىدا جاخ بوز باشىنى ، آشىنى
 فتح كە داڭىگىز لەنەز ياشىنى
 خەوب بونخۇز بايقوشىدا خەۋاشىنى
 اسلام تاپىر ئەتىش قاراداشىنى
 بىر كەچى باسەر باغرىبا كەشىنى
 خەۋىنى ، ئەسىنى ، باشىنى
 اوستاكار ئەتىش جەبلەج ، تاشىنى
 (او قوز بىر اياز ، او خۇرمۇشام كاشىنى

دېتىرىمىش كەفچەنەن باشىنى
 باشىن بىزى طبىعتەن آئىرۇپ
 ناخشۇق دا قوجا لىقلا ئال بىردىر
 آغىز بورۇن زىنە و ئۆزىر جەپتەنک
 دوز ئامىتىنەن نەش ، دىنەنەن
 يوردىلىشام بودۇندا دان دويمىشام
 بىر گۈز دەن قېرىد دە وئرسە ، كاپ
 او يېوش مەلت ، ئەپرەمدان آتىلۇپ
 جەداد گلۇپ ، مەلول يازىخ ، يېڭىن
 عائۇرا دىر . قوجا مەلول باش ياران
 خانى . شەدات گلەدىن سووارىر
 (رەقىش بىت مەيدۇن) ، تەنظىم دولور
 جەبە دەسىندا باجى شىشىا چىكىر
 سېطان دا يېغىش باشىنا ، گەنە ولار
 امرىيەنون قازانلىارى دېب قاپۇپ
 مىن اىرىھىصەرىن ، طوفانىر وار دەسىندا
 فەجە آچىلۇپ ، بېلەر دوغۇر چالىلار
 ناس دام گلۇپ ، كەچىپ ، اخلاق
 ئەرقەنە جىمع اىمدا اصنافىمەن
 و خەنەبىز بىر قازاندا قاينادىر
 صەفت بېتىر (خۇكىفالىق) مەزىتە
 شەپىرىجى مەقصۇرىتىم زىندايىن

III

مسىھىتلىك

(او ناید ان گلن)

وطندن گئير دوش اولاديم قايسىت وطنه قايسىت كه گوز يولى تىكىمىن آنان قاسىتە كىسىن
 دېئير بالا هايدر اول تاپقۇنىن ايتىرىمە يىنه آنان سىنى ايتىرىپ آخا زىپ يىنه تاپدى
 يىنه تاپىپ دېمىس جورا رىي اېتىشنى
 جورا رىي اېتىشنى درونى كىيە دېئە سىن
 گللىكە قالدى گوروش المك گوي اوست بىتىشنى
 فزاندا اول قارا پىشىز بىلە دېر قوچى گىشت
 گوي اوست بىتىپ، هىرا آچوب، ياز گلوب او خور قازالاخ قىشى چىخا روب او شاقىلار، قاچىلا چاڭىچەمنە
 دالقالان، ايمە بىر، تىكەن مىخىرىدى منه سىنىن تائىشلار يوين چو خىلارى قابا خادا گىدە بىپ
 جوان ساپلىرىدا سان گىئەن ايلدرە، كېرە بىر اتە سەنە تائىش قالان اوپ بىنىم كىسى قوچالار
 دەلەنچا رەھىت او خوار ئۆتكۈزۈرلىكى دەلەنچا رەھىت او خوار ئۆتكۈزۈرلىكى
 سەھر اكىدەن قوچا باخوان بىكىرسە بىر نەغمون
 منىيەدە قىدىرى بىلە ھەپاشىن تىغان ساھلار
 آدىن نەقوپ قوپ (شىطانىسىدىرى) بولگە سادىسى دىلر نە دە فەھىئەنگىزە نە
 بىزىم جەزىرە مەزىرى قوپى ئەلەزىز سكەنە
 اچىنە كەن تىزىن اپ نىلارى كىوپ بىچىدى
 او آلااھىن دا نوب از قىقىنە تەرىقى يوق دەنلىكىلەر او تۈران يېرىدە دەنلىكىلەر او تۈران يېرىدە
 او خۇدا دا ايمە بىر مەشكى يېرىن خىشىنە

(صاحبین خروزی)

من ده، (هو پوپ) کن، بیر آغزه با نلا دم
 با نلا غشین، من ده، دادین آنلا دم
 آغزه آلمیم یانهای، یانلا دم
 من نججه بده حیوان اف نلا دم
 من ده او فرعاش رو لوپ دانلا دم
 گور نججه شکلدری شناس نلا دم
 من ده گلوب بر زیلی، ترا نلا دم
 صبحه قدر سورا تو سه نلا دم
 آلاعه شیطانلاری شیطانلا دم
 من ده دمدم کفری مسلمانلا دم
 بیر پارا خالملاری پشمانتلا دم
 من ده آچقین سکله قوقاق با نلا دم

صحح خسالیده، خروز لانه مکن
 قالبادی سالم منه ده قول فاناد
 وجهه لمم گلبدیره، با غرمی
 باخ نججه حیوان ایشوره منی
 عصر منی، عقر را لوپ دانلا دی
 ال آتوب آلاه اگلین دوت ده دی
 ترا فر، دجال منه بر زیلدی
 قاب قارا خلیت گنجه فر، سیز لا بوب
 خلصی رو یادم، بوئینیو علبله
 کفر مسلمانلاری کافرله دی
 شکر اولا، من ایمهشم، خلیدن
 باخ که خروز تک، آچیلاندا سحر

(ایس و جن)

بارالهه سَن بِرْزَه وَرْ بُو شِلَّه سَنْجَات
بِرْ زَن آنچاق بِرْ قَالِرَه شِلَّه نَارْ تَوب مِن دُونْبَه
بَشْ مِن اِيلَه بِرْ بُو شِلَّه سَنْجَات
دِن دَه گَلَدَه تَاپَايَخ بِرْ بُو شِلَّه سَنْجَات
دوغْرَه بِرْ دِن وَرْ بِرْزَه وَرْ بُو مَالَان دِسْتَنْجَات
قوَى دُعَاعَالُون بِرْزَه کَن وَرْ بُو اَسْمَتَنْجَات
کَيدَه بُو گَو دُو شَلَارَا وَرْ سَنْ بُو دَرْ سَتَنْجَات
يَا كَه شِلَّه نَونْ تُوزَن وَرْ بِرْهه بُوكَسَنْجَات
بَارالهه خَفَه وَرْ بُو خَفَه يَا سَتَنْجَات
بَارالهه دِيَه بُو باكَدَه فَشِتَنْجَات
وَسَسْ دَه او سَلَخ بِرْزَه بَاب بُورْ سَتَنْجَات
او لَمَاس چَاهِي صَاهِي نَيَنْدَه قَوَى كَلَه حَمَتَنْجَات (جَهِنْ)
شُورُونَدَه نَجَات او مَوْخ كَه بِرْ خَرَ او لَمَادَه
من تو وَخ تَك دُوز نَيَنْدَه دَوْسَاغَام اِيلَه بُويَه بِرْ سَتَنْجَات
شَهِارَين دَه غَزِيزَه بِرْ دَوْمَارَه آهَه وَار
44

(قَوَه بَهْدَه حَحَاهِي كَه)

كَلَّهْ كَلَّهْ جَيَنْدَه قَوَنْ چَكَلَه	من يَوْهُدا جَيَنْقَرْ لَقَيمْ جَنْجَادَه
سَيرْ تَعْنِيدَه مَن سَيرْ لَقَيمْ جَنْجَادَه	بَورْ قَان او سَنْ مَهْ سَيرْ خَيَّه چَكَلَه
كَيدَه دِيَه سَنْ جَيَنْهَيمْ جَنْجَادَه	

44

صَمَدْ (لَهْ)

آلاه بويغى (صيغىه لە)

شىغان باجا رمادى كى ياتانارلار دويانىكىن
 هر آلدادران بويغىلارا قىلىپىن بويغانىنى
 قوي بىر او يۈسۈن لۇزگۈزى تاڭلۇز او يانىنى
 بىر نىقطەسىنە ضعفىنە باڭخ قويانىكىن
 سۇزلىكىلارغا نازارى، كىن سۇيانىكىن
 قىرى زەختىسىدە موشلانان لوسا دويانىكىن
 ايدە پېشىرى كەقلى دادىندا دويانىكىن

سلام دويانىدى خلقى، بائىن قاوزارىان ~~مەھىم~~
 سەركى آت، فقط بويان آلاه بويغىنە
 خلقىن گۈزى دويار درىز ھىزىضىبلرى
 تېلىغ او بایىدە گۈن او سۈن كەمەتلىنى
 الھافلى مەھىم ايمەل، معنازى جىجەن لەھىف
 آماڭىچە نەزەردا قىلىپىان ياسىجا قىدر
 آغزو زدا دادلى سۇزلىرى يىسى كى دە شىرار

سەن (٢٧) صورىتىكىن

بودان نه نه کرده
جراه آن توانی که کرده
ولاش مرشد خلا قوب سهی کرده
دوشنبه بیرون ش کچی کرده
منسیده بالم بسیج کرده

بر میزب آی بونکند
فتخرب پنخرب بیخرب
اوراق قارائی قاراقادی
درگز قرم داغ دره دیگر دیگر دیگر
صلفه ل پنک منفیه دین

الله المستعان

آی صنیعین او نو تیانی فاعلای
خیر نه جو عوی اول میان نه بدل
کند رحیمیم فرا و ند
خیلکه قیمع رو خار لبند دلا

قریحیمیم بیر قوبا قادیخانی با کاخ
نه خدا خشکیه ولات خانی خانی
سکار شون شکر ام کلچه قل الله که
او خروق بیز شری تکارلی
با کشنه بوز بوده
با کشنه بوز بوده، حکای ری

ساز میون پیچه سیمکنید منیه
با کشنه خانیه کلچه ترانگی دار
سینه میون دار فراه سینه
من سینه کلچه کلچه کا

خانه کلچه تبغ
خانه قارشی، قلچه سوزم کلچه

آن کمیب از لگه شیخ دوتیجاق
با که قاره شکر زن او نو تیانی
او نه ایزد دوزی دزه قدرانی
او خوا بخیوه گلکلکه کلچه کلچه

گون او گون در کچه میون دوز دار
قوچا تبرنده دیزمه هیچ کچه
کلچه، آ نیز برا اولد و دا قهقهه اول از بیمه بیمه
تازه کلچه کلچه
محمد خدی علیه السلام کلچه
بیشیه بیشیه بیز ایمان
گندم اقبال آ دری بولایا بیز بیش و بیش و بیش

یوز پیشند افراشک او خیز بیلیم بیشیه خلیمیه
بیز صنیع فهمه دیگار دلو بیز
شیر ایوانه ا بد افی لرده

خانه

(بىخە كىچى ؟)

بىر دوڭ ئىلىقىدا خوشلولىم، او دا پىر، گۈي قاچاراق،
قوشلىكىي داغلارلۇچوب، سېرىكىي باغانلار كىچىدى

صۈزۈر بىرۇن قاتار آلتىيندە قالوب رۇستىمىن
دۇيى سەيمىن نە قىدر، سېرىكىي داغلار كىچىدى

ئورگىيدىن خېر آسان، بىخە كىچى ئىغمەن
گوز ياشىملا يازا جاق بىن گۈزىم آغاڭلار كىچىدى

۴۶

صەن ۱۸۰ دەنلىق

(لەپەندى، چەنچەدى)

شە لامى تارىم ياراڭىشىدى
 لاز دواچقۇن قىرىتىك قاڭىشىدى
 ارندۇشىادەڭىزولدا ئاڭىشىدى
 ايدى عىقۇنى مىنى ياراڭىشىدى
 قىسىدىن مىنى چېقاشتىدى
 ياندربىپ ياخاسىن آزاڭىشىدى
 آغ گونۇم وارسادا، قاراڭىشىدى
 زەفران تىك مىنى ساراڭىشىدى
 من آيىم ھىنجىدى، گونودە ياراڭىشىدى
 قورخوان تىستەرىپ ياراڭىشىدى
 چارە ئىن يولارىن داراڭىشىدى
 بىرىشكۈت دېلە ياراڭىشىدى
 بىختىسى يىن كرت او ياراڭىشىدى
 شە مولا ئىلىن او زاڭىشىدى
 ياراپىن كۆزىم سىين قاتاڭىشىدى
 آناواىي نالاسىن او قاڭىشىدى
 نە يامان زەرينى ياراڭىشىدى
 نە يەعنىن يوپ ياراڭىشىدى
 مىن گەيدىم كەيدىم آماڭىشىدى (۱۹۷)
 مىن قول تىك پلايم ساراڭىشىدى
 نە زەن بەرىھە - شەنچەدى

نە طریف بىرگلىن اىغىزىه سىنى
 بىر طریف روھه بىر طریف جەنسى
 طبىمون بىبىلى سىنى دوتكوش
 سان كە دوستا قىلىن من آزادىم
 كەلىگىم سان كە بېنچىسىن اولا
 جەنت ئىتىش مەنئىم جەنسى
 قاراگون قارقاسى قۇماذا، مەنئىم
 قارا با يەقۇش ئەلماذا آغ قوشىسى
 آدى يەتىش اجىن كەلىنە بىزە
 سارالىرىكىن، شافاچىخ دا قان چىغانىن
 كور قىضىدۇن يۈلىن كەنلەندىدە
 نەقدەر ئاما وغىدم آپقا دىن گوزلۇي
 او آلا گۈز آوييەنلىكى كەنسىم
 سىنى وردىم بېشىت زەرايدە
 دانما كېپىر بىلەرىپ اولوب زەشتە
 سىن نە ياخشى اشىمىدىن، بىلار
 بىلا، بىنگىلىرىون يازىشىن آناوا
 سىن بىبار ايتىگىلىنى جەنەدە، خزان
 نە يامان بىر دە كەچىدى كەۋابىنچىز
 تىغىغا سى چاتما دىن، جەوان گەنەس
 توچا و قىتىمە بە قارا بىختىم

(عزیزه جان)

در دین رؤمیش منه بیر سمتی خنجر بار اسر فکره گئه کجه یارام گون بگون آرین شیلیه
گوز را شیم فانلا قارشیش، بورگیم گونه ده بیر بیلیه ین بکجه مده نه چیانلار دشیلیه
مله

عزیزیم دو بیادم سنه
نه تر ز مند دو بیوب گندین
منی یا لقیز قوب گندین
اچبر گلچکن بو غربتده

تویی، ایس اول، گلین گندی
وقل شیر دول الین گندی
بانغ سولوب، گلین گندی
دور باش یازیخ بانخوان

ص ۱۰۵

مُحَمَّدُور خَامِرْنِب عَزَّاَسِي بَزِيَّى سَلِيمْ حُسْنِى كَرْبَلَاسِي
 يُولْ باْغْنِى قَالْبُ دُكْنِى لِسِنَه دَاهْ زُوْارِنِيُونْ يُوقْ سَسْ صَدَاسِي
 (بُوكُونْ كَرْبَلَه وَيْرَانْ اوْلُوپِه)
 حُسْنِى اَزْ قَانِسْه غَلَطَانْ اوْلُوپِه
 چَغِيرْ شَاهْجَهْنَهْ گَلَكُونْ هَرَابِه جَهَادِيلْ آَچَاخْ يُولْ كَرْبَلَاه
 حُسْنِى قَرْبَانِلَاهْ گَلَكُونْ هَنَاهِه عَلِيَّسِنْ دَوْالْفَهَارِى دَادَهْ چَالَكُونْ
 (بُوكُونْ كَرْبَلَاه)
 مَدَاهَنْ خَابْ قَفَلَهَهْ اُويَّسِنْ
 جَهَادِ سِيدَانِيُورْ تَلَتْ دَاهَانِسِونْ
 گَرَكْ كَافَرْ جَهَنَّمْ اِيجَهْ يَانِسِونْ اوْ جَالَكُونْ نَعَرَهْ آَلاَهْ اَكَهْ
 (بُوكُونْ كَرْبَلَاه)
 گَلَكُوبْ غَيْرَتْ گُونْزِهْ بَهْتَ زَمَانِهْ اوْ جَالَدَاهْ اَذْبَاحَاهْ
 چَاخْ بُو بَهِرَوتْ اَلوْ يَخَاهْ گَلَاخْ كَهْ صَدَامْ كَافَرْهْ جَهَادِه
 (بُوكُونْ كَرْبَلَاه)
 حُسْنِى زُوْارِنِيُونْ قَوْرَتَادِي صَبَرِي
 چَعَانِخْ آَخَوْسِهْ اوْلُ شَشْ كَوْشَه قَبَرِي
 آَچَاخْ يُولْ كَرْبَلَاهْ كَاظَمِيَّه
 (بُوكُونْ كَرْبَلَاه)
 گَرَكْ دَينْ اوْلَامَاسْ دَنِيزْ تَاهَماَخْ
 شَهَادَتَهْ لَقَادُلَاهْ چَاهَماَخْ سَعَادَتَهْ
 حُسْنِى قَرْبَانِلَاهْ تَكْ
 (بُوكُونْ كَرْبَلَاه)
 مَدَاهَنْ صَفْ چَلَكُوبْ دَعَواَيْه گَلَكُونْ
 چَغِيرْ عَبَاسِي تَاسُو عَابِه گَلَكُونْ
 چَغِيرْ زَهَانِه عَشُورَاَيْه گَلَكُونْ
 قَرِزِي زَنِيبْ اُزِي صَهَبْ عَزَّاَه دَور

آنا ، روغلون شهید اولدی مبارک
 شهادت سعیده اولدی مبارک
 (مید جنسی تا پن ، داسنهن جهنم نامید اولدی مبارک)
 بله توی کیم گوروب دنیاده قاسم)
 توی یاسه دُن شهزاده قاسم
 آنا ، روغلون علی اکبر فدا کی
 توی قاسم کیم اویش عز اسی
 که گلونک آناسیل آتا کی
 دوروب جنت قاچو سیندا گوز تیر
 (بله توی کیم گوروب دنیاده قاسم)
 توی یاسه دُن شهزاده قاسم
 ترجمه محمد / ۱۴۰۳
 آب ۲۰۰۸ / آغوش

تضمین کیں بین مصروف مرحوم (ادلمی) (نوفه سردار و نویسنده خوان پی نظریہ تربیت کے تغمیشہ داریاں اکلیں علیهم فیض ٹالے دلایا نہ ہے۔ یعنی تم مقام

بتوں و مرتفقی، پسندیدہ آندراء)

() حسینہ یا لکھ آندراء، گوئیدہ آندراء

سلمان سهلدار کا فر آندراء
کہ گورون از لہینہ، خجھ آندراء
چکر قیحا قیامت، محشر آندراء
گریین دشمن آندراء، لشکر آندراء
آلوب فرش علی کبر آندراء
علی صفری یادا بلد آندراء
پیر آندراء، سُبْنَه آندراء، عجہ آندراء
فلہم گردیم سینے بلدار، وقار آندراء

حسیندن فوچہ سین، دلمنیں یازاندا
کور دلویش گزرین قافی دو تدی ٹمین
حسیندن کینگی، زہرا لہینہ
آندازہ حرمه اوخ کر بلاوہ
قوچیسند، گردین رم لیلا
رُباب، نیگلر دشنه سود گرندہ
باشیندا کاہر کبر ہواسی
یازاندا آل طہ فوچہ سین من

علی، شی لقہر، مکراب نیکیت قاف
قولاخ ور، مسجد او شار، منہج آندراء
علی، شی لقہر، مکراب نیکیت قاف
قوچا خلار قبری، مالک شتر آندراء
علی، شیار، سکن ای اشارہ :
در روز ختم برادر عزیز نہنس ملکیتی ٹکنڈب دہنیز، زاد، رم سیہ علی چکنڈب (بہنیز) کو دل بخوبی دوستم نہ کنم
جید بخود ۹۹ نہیں سیہ جھنیں بخود ۱۰۵۸۱/۲ تیریز ۲۹

۷۷۷ - ۷۷۶

م۱

خان ننه (نخجیق فام ننه) بیگم فام مادر پدر

نخجیق آغلارام باخچلی!
 نخچه گون رند چیغیر دم
 که سیسم سیسم دو تولدی
 او من او لاما مام باشنداد
 تو زی شیخ بیزه گئه نه
 بو سفر نو لوپدی منسیز
 تو زی تک قوبوب گئه بیدی
 کامیان آجیخ ام در کن
 کامیا آجیخلی با خدم
 صورا باشدادم که من وه
 گئه بیرم رو فون والینجا
 دیدر سینشکی، تیزدیز
 رامون مزاری توسته
 او شاغی آپارما غ دوماز
 سن او غی، قران تیزه هیچ
 سن رو فوجیخنجا بلکه
 غلکه خان ننه سفرون
 تکشک، راوا لاما اخدا
 او خوبی، قران و جمهه بیم
 که یازم سنه، همراهانه
 دام چیخیشام قران بقیه دیلمه

خان ننه، عیاده قالدین
 بله باشیوا دولاتام
 نخچه من سمن ای تیر و بیم!
 داشتیں تایسین کاپولماز
 سن تو لعن گون رعنه گلدری.
 من گئه ای آبری گئه
 من رو شاق، نه آنلیا بیم!
 باشیی خاتوب رو شاخدار
 نخچه گون من روردا قالدین
 خایدوب پلکنده، با خدم
 بیزروی بیغیشه برو پلار
 نه ثور زون و نه بیزرون والر
 کاف خان ننم؟ سور و شدم
 دیدر که خان ننه ن
 آپار و پلا که بلا یه
 که شفاسین رور دان آسین
 سفری روزون سفر دیر
 بیر ایکیدر چکر گلنجه.

ص ۳

منه وقت آل گلنده^۳
آمازه کاغذ یاز زندا
رفا ہون گوچزی دوالار دی
سن ده که گلکوب چخخادین
نچچه دیر بوا تھارلا،
گوزه، افته ف سایار دی
ما یوش یوش گوز آجدیم
آن خادیم که سن نولو چس

بلله بیلیه، چنوز دا
نور گیمه بیر ایشیک ولار
گوژروم آخهار را بهشیه
نه یاما ندی بو ایشیکلر
خان ننه جائیم ک نولا بدی
سنی بریده من تا پاییم
رو آیا خلار نوسته، بریده
دو شنیپ بیر آغليما دیم
قو ا حلقة س لمیش ایپ کن
دو آیا غنی با غلیما دیم
که دا ک گئه نتیجیه یک
گچچه لر یاما ندا، سن ده

من قوینووا آلا ر دین
نچچه با غرب دا با سار دین
قولون نوسته گاه سار دین
آجی دینا ز آثار کن
ایکیمیز شیرینی یا تاریخ
یو خودا لوز آثار کن
سنی من بلکشیدیر دیم
گچچه لر، سو قیزو دیر دار دین
نو زنی تیمیز لمر دین
گنه ده منی قویر دین
بچ منه آجی خلاماز دین
ساواش آن منه، کیم او یون
سن منه ہا ولر دوار دین
منی، سن آنام دوینده
قاپوپ رزادان چخار دین
ایله ایشیلیک او ایستک
و اما کیمیه ده دولور می؟
نور گیم دیم که یوق یوق
دو درین، صفائی ایستک
منیم اوں عزیز لیکیم کن
سینلک گئه بیپ تو کلندی

۳ بقیه صفحه

ص ۳

۵

خان ننه . ئۇزۇن دىرىدىن
 كەسە بېشىت دە آلاھ
 و ئەركەك نايسىپسىن
 بۇ ئۇزۇن يادىسىندا قالىرىن
 منه قولىنىن ورۇپسىن
 ائلە بىرگۈفۈم اولورسا

بىلىس نە اىستَرمَ من
 سۇزىيە دُرىست قولاح ورۇز :
 (سەنیلن اوشا خلیق مەيدىن)

خان ننه . آمان ، فولادى
 بىر اوشا خلیقى ئامايدىم
 بىر دە من سەنە چاتمايدىم
 سەنیلن قوجا خلاشتايدىم
 سەنیلن بىر آغلاشتارمايدىم
 بىشىدەن روشاق روڭورىنى
 قوجا غۇندىرا بىر ئامايدىم
 ائلە بىر بېشىت رولورسا
 دا ئە من ئۇز آلاھىدەن
 باشقۇ بىر شىنى اىستەزدەم
 تېرىز - تېرىز ورەنقاۋىلەن

+

(سازلار شاعر مېز فاز فۇن رۇخىنە تەقىم)

سېز بىلدىرىسىنە سۈزى دە آمد رىلىم ئورى چى باپىم سەندە سەككىلە سېز بىلدات تارىخىورى
 خىشىنى كاڭلاون، (عەزىزدى) گىندى ئەلمىنى نەر اولىدەكى
 چاغىر شەھنەزىنى ھەنەطم دىك بۇ شەعر ئەلمۇردى
 عرا و راڭدىن زەنەر فەرۇز دا باغانلا ما ھورى
 تەكىنە قەتى آذىز بايجان دىكشە قىلىون بىت
 چىدار اىچىدە دارىخىدم قوى دارا ھەپكۈنە ئەمپۇردى
 چال اول چارگا ھەپلە زاڭىز، مخالف دارسا مىغۇب بىت
 داراخ مەضىراه جور اىيت بىلگە جور اىسۇنى بۇنا جورى
 سازۇزدا سېلىدۇن اول تارىز لەپۇن كەن اول لوب ناجور
 سېز بىلدات دىشى و سارىڭى تۈركى فەركىنى نۇدە
 رە بىلە نوادۇن پىنجە قوى را پىنگەڭە رۇستە
 قارا باغىم چىخوب الدەن سەھايم قوي ئىتىم الون
 كەملىكتەر لور دىپ بىرگۈن او بىلگۈن طبىيە
 اهانىون دىكگەڭە اولسان، سازۇزدا شەپار يادا يە

لە

در رشای فصله نیز شده و مکان آزاد بنا نهاد و لطفینگ کو خبر داشتند که اگر بگافن را حکم صید که خیر سر که حق صدف دو
خرج دز هد بیانی هست (بزرگ برگزیر)

صید ون واشی گله دی اچاخ سندی چراغ الدي

سعید ون دیوچی اگلخی کج دی ول دیانغ الدي

او بیاتمه که کوچونه کلاره شیخیه و بندیه علیمی

درز نهاده و قوش قور برا روی ال بام ایانغ الدي

او بیز او غلابیه کلاره شیخیه و بندیه علیمی

دوون گوز لکه کلاره شیخیه و بندیه علیمی باعیشیه یادی بولانغ الدي

کاچیشیم کیک اکلخی

بو در و دانغ اکلخی کلاره و اس ا در و دانغ الدي

جنر گله دی کر قیلا و ز قره گیون چونانغ الدي

آغا جلا رسندی یار پا خلا رساله دی کول بول دانغ الدي

پهنه منه المیش بیرا بخ اهنر غیشه ا طرفانه ور

نیز که برزی و ف آذر بایکانون فخری فخری

گه و ب المیه او زاخ دو شدی عزیز لر و ف ایانغ الدي

کلکی او لیمی تهرانه ان گلک در سرس سراغ او دانه دخنی بونه ان سورا او وظا که سک یادی سراغ الدي

بیزی باشیز و بوب گندون دی تریار و بوله سلار نیه بوسونا چیخیه نیه سردن فابانغ الدي

نه اماخ یار اشیه خلخی اغدا نادیر قری بکر گوراخ بردن گنه کلماخ در ملی اغدانغ الدي

من المیشدم شچه ایلکه بولیه کن سا غیدون ایا از نهده چالیش جوان ایلی

دی اک دکل ایلکه فتنیند ایندی برسنون ایستدی محمد گرم قیم اخ صنتینند بیرا بخ ایانغ الدي

طیبیت ایلکه ایلکه بولیه کن داغنی طمعنده ایلکه ایلکه بولیه کن داغنی طمعنده

او جور کلکن فهارت بیرده دو غاز بیرده دو غز لیاز قه قداره قسنندی قلچی سندی بچاخ الدي

طیبیت کج دی سنتیز هر بایرون داغنی هیعنی دن دوانه خاوزانه جمله ایتدی در بایه کی داغنی

چهارم

۴۶

نیمه هر پوله ای دار او لایش و تاخ لئی دوز لار
بازون اعلانی میدان چا سنه ابر ایانغ الدي

(باید دوست و بینم صحیح بخروش)

محزون دا اونازل کیشیدن بریسیدی
 من یاخ دیسی آن اونه اول دلوگوردم
 مخزون بیر آدوج تو پې خندي دوست ایخنیدا
 شور ده گون دریادا مروداریه بنزرا
 مخزون دا غزل سان که غزالین سر و سیدی
 صوندا یانی توزیشیدی قافان بریدرسیدی
 فرقا الیمیوپ بورولوس او دیرسیدی
 مروداری چوپی ریزه دی مخزون ایمه سیدی
 بترنر - هزو دو / ۳۶ سیزد

سبتمبر ۱۹۹۷ ن۲

(دان اول نزدی دا باشدی)

نە قىز ئەمەقىزىن ورىخىبىرى چاڭدى منه كەت گۈزىدە ايلەپ سەر تىستەرە دى داماش اوشدى
دو بىزىم كەرۋىدا دان اول نزدی حكىمىتىندىمەش او دا باشدى كە دايىماندا دا كەرۋان كەشى
او گۈزىلىك كە گۈردىك ئەمى حىدرىبابادا بو گۈزىلىك رولوپ گۈزى ياشى گۈزىن دوشىدى
سان كە بىر كېرپۇنۇن رۇسۇن دورۇپ بىلەن ئۆز قويوب آغۇرە لېزىنە دېكەن سەرگىشىدى
نە قىز ئەمەقىزىن گۈزلىرى حىدرىبابادا
و جالىپ المەسە ، بىرلايدى قا قىشەدى
كەم ، ياي ياز ، تېكھاناسان كە كەللىكدى قىشەدى
شهر بىرىسىدا دەنەنەن مەدە كەلىكلىقلىنى

تەران - كەنەنە ٥٥/٠

محمد مەلا حسەن

(آنہ میر صادقون خبراء)

آزىزى گۈز قايمىشىم ئوز سەما يوردىم وطنە ياندى قىيىندى و ئىرىيادىنى آتا يوردىم دا سەنە . حىوانات قىچىسىدەر دىنە ، (كىلەد و مەنە)
 تاكىم آخىردا بىر آز قاوزانوب ئان اولا باخ ئۆزى ئەن دا اولسا ، چۈنى حيوان قالا باخ ئۆزى ئەن دا ئەن ئەن
 دىندى ئەنم خۇقىھە ئەن آنلىك دا گىك باغلىسان غەم آغىز آچ گىك اوخت ياسان آنلىسان ئەن ئەن دا ئەن ئەن دا ئەن
 بىر دعا رىلە كە خەقىن زور گىشىدا ئەسون دۇنيا مەخروبەدە ، آفتر آباد ئەسون . سېڭىز
 تېرىزى سېكىئىنە ئول مەرە، ۳۰۰ سەنە . سېڭىز

(یادگاری)

میرابولف خضرگئیم مینی توڑ فرزلئنه
گور دوم اس رئن داشتم ال آنا عاق اندیه
بر قدر فله دوں آندان آقی با غلا دلینه
می آلوب دن دشی آرتیق قالیوب زنیلینه
وقن قون بور داگرک قارن دیکدن دلینه
جلدیه عمرزی دن دوشیش رومندا تلینه
هران سان که بیر آلمایاریدان دوز بلینه
باخ آن اغاجلارینا باخ قوشلارینا باخ گلینه
توی دو قوب کت سیاق آلمادا آتمیش گلکینه
هلچ افدری که وریب زنیت اون قند ملینه
باخ پری پروزی نک سک گلکینه بیلکینه
پیتی بیر قیز متجدد الی دو موش بیلکینه
رودا اف لالاگرک جواهی دا لاله بلکینه
خ خاصم منده بولون ساده قبول منغلکینه
دوز بولا صرف ایلیوب هرند کلکینه لینه
گلکیوب اگر سیلان سوز بوجانین دلینه
بور گونده یازیلان سوز داگرک سلکینه
ججهت یادگار برای پر عجموی غزیم سیه بولف خضر صاده و فلام غیره و در پیمان زنک شان نخمه و خود یختم
شہزاد - کوڈاھ / ۱۳۵۷ سشمی سید محمد بن شہزاد

پاشنون خمینا، حیدر بابن نژدیه
شدم اولدم نوزنه، چاره نه دیر، تا کسی چیده
بیر مشروار که قوناق فارداش دستور و لیپ :
منی قویمیش پاشینا، بول او زون، سور دو کجه
خنگاب سیدین دسر قون قیز گچن
بیر قوناقداگلیریپ چوهد اعزیز تو ز جنسی
جلدیه عمرزی دا، فارداشینون لاب تائیدیه
پاچشی بیر منز اولاد، صحنه گوزل، بور دیدا بول
فاغنی تازه گلکینه دیر، آدی مریم خام
تازه ایو، تازه گلکینله بیر ایشقلانما دادیر
واری اویل فانمیشندان ایکی نازل دوشاد
بیری پروزی که داشنگاهی ولار، آملیقی ولار
بیری پروزی که دبیر ستافه نصفه پتروپ
بو عموم علی، شکر آلا به هلال در حورگ
ز حمیله قازانوب تاکیسی ولار، شخیسی ولار
دنبکله دوز بیر آدام دیر، ایکی دنیاسیدا ولار
شهریار شمری بور، یاز بورگه، قوی قاسین
جهت یادگار برای پر عجموی غزیم سیه بولف خضر

دۇزىنەشىن - پۇرەنون دېلچىھە

(قارداشىيون مازارى)

بىر قىپىر تۈستە آخان بىر گوز ياشىم وار
بۇردا آنجاق بىر يازىلى داشىم وار
منىھىدە بىر يارالى قارداشىم وار

دەش نېيلەر من بىلا كاشىم وار
كىرزى گۇرۇزى تاڭىچە سىنەن قالان
قاڭىھە دەن رۇنۇمايون كەبۇردا

ر دا ان دير بيج

بىزىز ياندېرىز، يامان آرىملىخ بود دىرىخىزدان دو مان آرىملىخ كۆزە ساولىان سامان آرىملىخ
دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ

ير گۈزۈن اچار بىر گۈزۈن يەمار كارازى سەرن گۈزۈن كەلە دۇمار فەزى دەن گۈزۈن كەلە جومار
غەم دەيىسىنە جوان آرىملىخ دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ

آرىز دا مان دير آرىما بىزىي ىكچى قىلىپا زقا يەما بىزىي زەلا نىقەدان دو يەما بىزىي
نە يەر بولىرىخ تىان آرىملىخ دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ
ۋەزمىم آرىملىخ قىتاما منى سەنى گۈزەمىش ئەترە ئەمنى يۈزىن كەرت دە سەينىيام سەنى
ھەن آرىملىخ ھەن آرىملىخ دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ
گۈزىرەن گۈزىن آيىن گىزىلدىر اول دوز آخىرىر بىزىن كىزىلدىر اخىنىي آتىرىمىن گىزىلدىر
قدىمىي ايدىن كەنان آرىملىخ دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ

سەن دە نۇس زادا (رسىھان) منى او نۇتىما جاخ شەرىپا سەنى يازىڭلە بىلدۈر قاپا جەپنى
اينىدەكىن نوسىن زمان آرىملىخ دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ
آرىملىخ گەلە بىر كەرم قىلا بىر تىچىچى كۈن دە بىزۇن دىرىلا غەم دە بىزىزىك سۇلا ساولى
داو بىر بىلە گەنان آرىملىخ دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ
دا ان سىز گۈزىن يەمان آرىملىخ جان جىزلىپىغىندا دو مان آرىملىخ دا نلا يازىلىپىن رەمان آرىملىخ
دا ان آرىملىخ دا ان آرىملىخ تېزىز - آبان ۱۳۶۹ سەن

(قارداشیم سلیمانی سکتمه)

گون چیخاده گز فاما شدی اکر زن مهله خسک ناشدی عشقیم آیاخ یالین فاشدی
سین مکله کی سلیمانیم سنه قبان هنسیم جانیم من المیهم آغیان یوخ گز لرمی با غلیان یوخ

ساوخ بیزی کر دیپدی شاختا بیزی قورو دیپدی

نفیمیزی با سدیر لیار ملة قان و سدیر لیار بی عده یه قیدیر لیار
قالان قاییر آج ہ سووز جواندی، آهدی، قودوز

قیرخ ایلدی که دوست اعام من قارالار ایچجه آعام من دیشکن بس کوست اعام من
با غیر ما دان ایش قورتیوب بوغاز، با غیر ساق پیر تیوب

بیز متین ولار لا راسی ؟ کردان ساکسین پاراسی از شیطان، از باراکی
بونا دئیر قاش پاپری او نا دئیر وور شکاری

بیزال بلاح بیزال یالین بیری شنک بیری قالین دیشکه حفیزه آلین
آراما فشی سکلیله یهک او لور دیگلیله

ملت ینخان از فالاسی سرباز کیدیر، از بالاسی از قانیدیر دز جولاکی
نجبه دئیم: چال چاتاسین قاوخ کیمی ور پا تاسین

بوک با شلار دی تقصیر کار کوچک باشدانه تقصیر ولار ینه ارتش دورا کا ولار

ملتینده ایشی ایش دیر یوخ دوا مرگش دیر

ملته ولاری خاید اسی هر قاب، سینیر از باید اسی بوسیطانون از قاید اسی :

دار دوم منه کور دیپدی ارگله نو وور دیپدی »

قورغوم بودیر اویون اولا ملت ینه قوبون اولا کیدیر بیزه بیرون اولا

که قور دی بیز قووا بیلک قور دون شترین سو وا بیلک

گەزىن بىزىم سچاھىر ھېرىزىن بىنا دىرىئە توپاتالىغا باھار گەزىن
 قانقان دىرىئە كەنخىزىسى آجىخلى بىرىشىر بالا كى
 كەلەشىن گەدەر(ماھ) بىزە كەڭ يوقىرىدا بىزىكى ئامىش آلا
 شىطە ئەقلىميش شەھىز بىزىمە دەر آلا ئەھىزىن
 بىزى بىرىدىغان و ئەمىشىك زەنانلار دا جان و ئەمىشىك قىرغۇنلى قىبان و ئەمىشىك
 سەرىتى تەك اف نلار (تەختى) كەنھى پەلۈزىلار
 بىزى ھەنچاب ايتىدەك تەام الى يالىن ئەتتىش قىءى قوبۇن گەلەن نايب دام
 جەداد دەلە دەرىتىلارىخ قىرىماخدا قورسقىلارىخ
 باشلاراسا و ئەرىسماڭ گۈزلىرى دولەت روپ دومان يادىلىنى ، يادىلام زىمان
 دادە پىشىن كەدار دا ئەنخ قورتىدى، كۆلکەدى فاردا ئەنخ
 سىين منه نفس اولدەي قېرىئىنه قفس اولدەي بىر بالاجا ھەك اولدەي
 دەدمىنه دورىم يازىم يىنە دە بىر قېرىئى قازىم
 ھەدم بىلدە سىين گەلۇن گۈزىخەنچىن سىئىن سىلىدون منىھە بىر اوزۇم گۈلسون
 ھەچان سىنى گۈزە بىلەم قول بۇنىۋا ھەبىلىم صەندە بۇزىسىندىن اپ
 قارداشlarون گۈزىسىندىن اپ بەختىيارىن بۇزىسىندىن اپ
 سىندە تەكمىسىزە قىبان تەك جايىنم ئامىزىا قىبان
 بىزىز - دىۋە ٥٧/٤٣

(قوچاخ بى)

وچاخ تو شلا را

بى كىشىن تەنەنەلە بىر اوچاخ بى

دو قىسىن قاپسىن بىر آچاخ بى ھى قوچاخ بى

روان بىش اير خالمىن خلىقىنە دۇزدىن

او نەقە چىكىچە نەقە سىن پۇزدون

شىمدى كە او بادان، ايلدن اول او زدون

غىم يوكون چاتىشام دور كچاخ بى

دۇرت بىر دوره مېزى سالدا تىلار آلدى

زەنانىن اىشىن بىز، گوشىزىن ئالدى

ئەتىشىن او جادىر دام آچاخ بى

بىر كىشىن قالمىوب يار يولەشدان

گىچە لە قوى آشاخ بوداغدان داشدان

زەنانىن قازمەشام دور قاچاخ بى

گوردون كە دو سۈون يوخ، ھېنى دەمنىرى

دەن بىس وطن دە سېلى و طندرىر

و طنەن تالان بىر قورى كوشى دەر

او نەندا اول چىكۈپ داز كچاخ بى

قۇلدا دە چىكىشىن وطن مەختىشىن

قىرىزام يۈركەن اىسىن، الفتىشىن

جىگەن آىر بىلەر، بىر كچاخ بى

و طنەن دويمىشام منى قىنىما

دەر گورۇم بواغانچ بىزىر آناما

تەيىشىن قوى قىرىم بىر ساچاخ بى

كەرالى اولماڭ بىلە بىلە كېك

بىز داڭ بوياناڭلە بىلە كېك

آرىزىن سوپۇندان بىر كچاخ بى

آى قوچاخ بى

(اصلی کرم بشرینه بیر خانیه)

۱) مارلا تو رام مارگلی
بینیم بوردا سرده ده یوق، سارگلی)

۲) آودن چخام، من اوینا، بارگلی
من چخاندا، یعنیش گئش، قارگلی
بو گون صباح بهارگلی، بارگلی
قوشومزا، هیوا گلی، نارگلی
بینیم آوه کورایت گله، نار گلی
بینیم آودن کورگئیمهش، کارگلی
بلندی کسارساغا، بو گلی
(سالیپوری) گئن گلکش، دار گلی
بینیم کاسیبا توی گله، آخ گلی
خردل اول بینیمکی خالدار گلی
بینیم بیر گله حق داشلخ، چار گلی
دار دیسیندن قور تو لا سردار گلی
منست چکر، غیر تیمه عار گلی
بلنیم نیچه او رگئندن دار گلی
اشقی آیدن گون گوزیمه تار گلی
سهر دا سهدا آلانز چا یلار گلی
شیرین شیرینه قاینار گلی

} کرم دیر من بیر سفیر صستادم
کیار با غشنون بیلدیه او خویر

آوده بیر شیر آه چکرم، خبر یوق
تاو تو شلاریم چوکله چخا، گون چخمار
یازنی قوزوم آجلینا دوز، دار چخا
بینیه گله، گلکمیه، بیر کمال لیده
خان افوئنه، شیر گله، قویوخ بولار
فلقه قوناق گله، گوزی سرمه ل
بختیمه، آر وا ده نه چخا، بیلکرم
بیر (اوج آنک) اما زاده اگنیمه
دولتلیه، یاس دا گله، اوینایار
غم تو کو مدن، کد خداون حصه کی
کله بینی دویله، بیر یاور یوق
دار غاشیتلار، بینیه سرکار چخمار
بومان بله، دوزگه گورم روزگله دن
اشچی تویوخ کشنه من با خاتام
غدن منیم بیعنیک دار گوزیمه
عشقیم دوشوب یادیمه گوزلره داش،
چوق ش عربن طبیس دونار بوزکمی

۳۰۸

بىلەتھىچى قىلم كاشىنى
يازدۇم قېپىرداشىنى
سەندى سورا كول او لۇون
بو دىشانۇن باشىنى
٦

بىلەتھىچى كاشىن گورىسىدەم
گۇزۇ خۇنىن گورىسىدەم
رېگەھىم او ئاتان بىلە
پىرىن بۇش گورىسىدەم
٧

نۇرلۇن كېسىن دو تەفعىخ
اپتا لىين سىسىن دو تەفعىخ
نۇردا توى دو تەھىمن
اپتا لىين ياسىن دو تەفعىخ
٨

بىلەتھىچىن نىدە
قىرى كەدم اىتىم نىدە
اپقا نىك آتام ارب
ئالىتىم سىتىم نىدە
٩

بىلەتھىچى دو تەھىدى
دو لوردى دا سۆلىسىدە
يا بىنادم اولمىسىدە
يائىكىشىن او لمىسىدە
١٠

سەندىگىدى خۇنىن خاتىم
آتەمىش اىلىك خاطىرا تىم
سەن كە آغزىمدا دادالدى
زەرمىش قەندىم بنا تىم
١١

ايدە سەن ايدە منا خاتىت
ايدە قىخىز ساوات
١٢ ايدە قوقۇق ايدە دوران
بىرەدە بىرات بىرەدە بىرات
١٣

بىلەتھىچى مەنىڭ كەدى
بىلەتھىچى اوتان كەدى
دا بىلەتھىچى بىلەتھىچى
خۇنىن گۇزۇ مەنىڭ كەدى
خەزان كەلەدى بىلەتھىچى باردى
بىرگۈزە بىلەتھىچى باردى
يائىشىم مەن كەلە اولمىسىم
بىلەتھىچى كەلە آپاردى
١٤

اىرگەمىسىن اىدە مىدىنى
اىرسەمىسىن ئەلمىدىنى
اوكۇققى پاپا اقىلەم بىشكىن
پاپا لارمىن مەمىسىدىنى
١٥

دۇزدۇم ئەل بىر نازلى بارداۋان
بىرگۈزە آزىل كەلەزورداۋ
ايلە بىر بارلاق جواڭ
دۇغماز روزگارداۋان
١٦

اىلىم كەنىڭ ألوم قالدى
الولا ئەنم كولوم قالدى
او چورىدى بىلەتھىچى باغاندان
دېمىسىدى بىرگۈزە قالدى
١٧

اۇزگەم قەشىز قالدى
چەپتىم قەشىز قالدى
آقى ئاھن ابىال كەدى
عىنى ئەن باشىز قالدى
١٨

هر کدی یانیوی
کفر کلدی چانیوی
او خدم اعلانیوی
باشیمی دولا نهادیم
ثیرک ده رولا نهادیم
بو یانان هوش گلمنز
نیتگلی باث گلمنز
که امی رلامادا
بو قارانیس دو ماذا
باشیمی گلمندیم
بیر و سیوپ گولندیم
داد دوزل داشتماسی
قونه سیلان او شمسی
غم گلکه او رک سینخا
دو لور که یاد دوان چنخا؟
با سلیلار خشنودیه
قارداش وای ویدیه

تیر خیوی دو تان گنجه
باشیوا دولا نهادیم
(خانه میں) غم گونینده
بو خبر، خوش گلکه
زحمتی باش گله
گوز رچدی بیر زاماذا
نه چکدی قورد لیستن!
باشیدی پ بلندیم
سنده من یازیخ باش
رو شبرین دیر آشماشی
نه قوش بیمیش او قوئیون

بشن گلکه دیوار یجا
اٹو بیخان جوان داعی
یاس گرگ قوه گیه
با جیلار باشین دولا
(خیو-محنت خواب)
TURUZ.com
Online Turkish English Dictionary

سازگلی، سوز و نهادیدی	پاس گلکی، غم بندیدی
نیه ببروز گندیدی	قا باخچا بینز گندیدی
قیش گلر قبیر و ریسین	باز گلر عبیر و ریسین
قوچایا صبیر و ریسین	جونا قبیر و ریزن
قوبلادی آخه غین	قورتاریپ تمحمن
دیناینین جهنین	قویدی بینز قالانلارا
تستینه تست و زن پوخ	پکه بکس و زن پوخ
بی آتش بیش و زن پوخ	فرمانلار، گامی آتش
دینایدا کاشش دو لاسین	اورک که خوش اول لاسین
بوشیت، بیش اول لاسین	آنچان، دوغول پئشی
لعت ده بینزید لره	سعادات، شعید لره
قوشولدی شهید لره	ببروز دا شهید لولدی
گله جکلر ز مالار	پوزولار، پونظ مالار
آلمیتار آنچا مالار	شهیدلر وورا جا خلار
تپنیز - پنندر ۱۳۵۰ شش	

(دُكْرَ جَاوِيهِ دَهْ كُنْتَدِي)

دُنِ عوض دُكْنَدِي،
رَهْمَنْسِيمْ قَلْبِيدِهِه
دُكْرَ جَاوِيهِ دَهْ كُنْتَدِي
وَجْهَا، دَجْرَ ما لِسَدِير
سَرِي چَلْكِيَّه، سَكَنَه
كَمَا دَجْرَ قَابَغِين
يَايِي جَانَ آلا بَلِيمَه
يُونَخَدَانَ كَهْ بَرِيزَادْ چَهَماز
سَكَنَ وَارِي دَشَارَ اشَهَه
شَهِيدَ اولَه يَارَ بَولُونَه
آلاَه يَوْ لِسَنَدَانَ حَمَانَه
ايمَانَ رُوسَ، آلاَهُنَّ
مَنَ نَهْ رَوَرَداَ نَهْ بُورَدا
بَلْهَرَ حَاجَهْ آلاَذَه
فَارَاجَنَتَ دَرْغَاجِين

هُبُوا وَرَنَ نَارَالَه
كُنْسِينَ بَسَرَيِ دَهْرَالَه
يَارَالَامَه خَورَالَه
كَهْنَهْ نَهْ، سَهْرَالَه
سَنْهَرَقَ باخِنَهْ سَارَالَه
نَهْ بَهْرَهْ نَهْ بَنْلَهْ دَهْرَالَه
قَيْشَ غَلَهْ (چَارَهْ چَارَهْ) آلاَه
بَهْشَهَ دَهْ وَارَالَه
وَارِلِيَّهْ دَهْ شَهَرَالَه
شَهِيدَ اوْلَاه يَارَ بَولُونَه
نُورَهْ سَاهَه نَارَتَه
دَيلِسَندَهْ، ايلِهَارَالَه
يَيجَ بَلِيمَه كَهْرَالَه
(قَارَقاَ) دَاهْ فَارَقَارَالَه
وَغَنِينَ بَشَنَهْ فَارَالَه
تَبَهْنَهْ دَهْهَهْ ٥٥ هَرَهْ

ترک بىرىشىم بىه مىن رونى درىيا (لەدەم)
 بىرىشىلەتىدەي سەھا او لەۋۆزى يېڭى بگۈرسىز
 لەمدىم ووركە بودرىيا بىلە رۇقىانوس اولا
 سەرقاندا خاپاھاس شەروردەب إلەقا او لماز
 دەرىتىلە يانا شىدم دوغۇھە قاھفە تاي
 تىركىسىنى دە جەنگ ئەلمىش دە جا سىز طاغوت
 (فېض روح لەقدىس) اولەي مدوم قاھفەتىن
 دەندى گو بىرده گۈزلە صەقايىلە كېزىر
 باخ كە (حمد بابا) فانە تىك رۇشىش بىر قاف
 بوردا (روشكىمەن) دە ئۇزىن يادلىدەيم
 نەتىك دېران دا مەنئىم دەلولە سەھىش قەلىم
 باخ كە تەرافدا نە فەرزىنە لە رۇشىش وآلە
 ھم (سەندىتىيە) سەندىن دەغىمىن رەستەي باش دوجا
 قە ئەدرەلە لە كەنۇزىسىدا دەير او لمىتىدە كەنۇزىن
 آجى دىللەرە سېنەن ترک لەلوردى (خەنلىرى)
 بەرنە ئەلمىش دى كېچىلەردىن او نا بال پىتلى
 ترک و آلاھ آنالار رەختىز، لەللىدى دەلى دە
 شەرىار ھەفيت س و خەدىر بودىگەن بەلە دە

بىر سۈرۈخ مەركەن ئەمەن كېرىلەدەم
 كۈز ياشىمەن مىن رونى مەھىد ئەرتىا لەدەم
 رونا خەناس بوز مىنەن كە قۇھىن ئەلەدەم
 مىن دە سەرفا نە چا توب شەرمىي (لەقا لەدەم)
 سېرىزلىك شەھىمەن ئەرمىن لەھا لەدەم
 مىن حەيات ئەلەم دۇناعىن ئەپس ئەھىن ئەلەدەم
 مىن دە ھەفەطىمىي دە عىجار سەھىا لەدەم
 بىخدا بىلاردا لوزى لار دىگەر، دەرنا لەدەم
 مىن كېچىك بىر دەغى سەرىزلىك عەنە ئەلەدەم
 مىن رونون دا ئەلىم (لەطىلى كويىا) لەدەم
 باخ كە تەركەتىدە، قاھفەزدا ئەنۇغا لەدەم
 باخ كە بەرىزىدە نەت وولىرى سەيد ئەلەدەم
 ھم مىن ئۇز قارداشىسىنەن قەنە ئەلەدەم
 مىن زىسو بىچ ئەلەم رۇنە خەنجىرى غۇرا لەدەم
 مىن يېزىن دىللەرە قاتىم رۇنە خلوا لەدەم
 ئەردىيەپ موظۇ بالىن شەھە مەصفا ئەلەدەم
 دردىمى مىن بۇ دوا سەلە مەداوا ئەلەدەم
 درتەغا يۇ خەدى ئۆزى مىن دە مەدارا ئەلەدەم

سکیشم نازل بدل الله سنه
 (فکر میں) بینج خال الله سنه
 (عطفیں) مارشی دا شار دی پکوزی
 با قیام (سکھی کمال) الله سنه
 گورونور پر وہ میں آپدیدا خدا
 باشد ا فکر تله د و روب سکھی کمال
 صون او بدل صفیدیر، باق نه بدل
 سریار دان نہ آغیر سه بدل
 گوئی او بخوبی بخاید بدل
 بیرون ہمیاران دلدار کوئی
 برس جا خلی گونس، احلام آدم
 نہ کنچھ سچھ کنچھ کنیش بی ملک
 دل قیاد آپدی
 (امرا طوری اسلام) آول
 ساقون لانز چھپلے کارا بی طوری
 اما لانز چھپلے بی طوری

او گونس چولقا لانز - آخ نه مل
 دوہان اکھر کار آی، جان کر مل
 نہ گونت سکون کوئی دیجھیں جھاں آپد کافر
 صون چیخار کی، یہ بی انجمن بدل
 دیکری قادروب آلمیش سلیمان
 سن ک سیرخ خالیم او بالر
 لانک اولہ و قدادا مسٹ جمال
 تیسرہ بیکه سلیمان اگه مکید جمال

با قیسم قول قیاد آپدیدا او چو
 گوز دیر قری له با خد یقیبا قیم
 بد ا قدریه سوچنک قاریوب
 شفیقین آرخین آ خد یقیبا آ قیم
 دیورم علکفیده گاه جو ما یم
 افقون جلوه ما و یتنہ
 گاه کمال دان قول الوب یوکلیم
 با قایم نکر میں علو یتنہ
 طبار آپد یقیبا خیال فیلم ری
 چاند نیز بوردا آغیر بیتاریخ
 نوزل، قانی، بونونوق طرفانه
 سان کم گوزلہ دوانی ایچہ مرنج
 ایکریں تو پر اچ بیکشی بدل
 بورادا دوغزی غربت کانیدیه
 بوردا دہن دان چوچ ایگیت لر سو مو
 چشم دن بونی سیدلر قانیدیه
 گورورم فاچی ایشکه بحوم
 او خونوب فاچکه دولت روم
 ش نی وا غدر، او جا میتار گورورم
 بیکه بیک چوچ دره لر، چوچ (اوچورم)
 گورورم بیک ابھی عزت و شان
 گلہ بیک فخری اولان بیک گچ بیک
 بوق بوللت بر حقیقت دلز
 چا جان خضری نہ جائیں ایکہ بیک

ئەم سەدە عەلەيەن قاڭىز اچاق

اپەرا طەرى او لان خەنەنى

اپلى سەيد باباچاق، آل ورگ
بىرى ئۆرك او خەنەنى يەرى ئەسەنى
~~بۇ سەيدلەن بولۇپ~~

بۇ رۇن تۈكۈمىن پاتخىتى

آتا سەنگ اتىخاب آلتىرا دىرىم

سابق، اسلام بولىدىرى، چوققا گۈزىل

آتا سەرەد، بۇ رەبىتە آما دىرىم

دوزولۇپ سانى كە بۇ بالقۇملاردا

ئېنە شەھار تاجى، بېڭىر فىسىد يە

قولاغ آسمانى بۇ اقىدرە ئەنۈز

پاشلا رەنرەسى، عىڭىز سىسىد يە

او گۈزىلە گۈزىل، اسلام بىل

او دىگىز لە قىزى، درىائىلىسىنى

سانى كە درىائىچىكى، نىلوفە

قول ئۆجۈپ، سەددە ئەنیشىنى

بۇردا صونى بىر مەنتىت يارا ئوب

نە بىالىر يارىلۇپ، اللى قول

نە جىلات نە صىلات ئەلىنى

آتا قوركىنلىكىن بىكىللەر ور

X

ئۇرقۇ دغۇر بىر مەنتىت قۇرۇلۇپ

بىر اصىمەنىلىكى بۇ ئۆپرەقدا دوغۇر

سەرفەن قىل آلۇپ، عەزىز فەنس

جەلى، فەرى دوغۇلان بىر دە بۇغۇر

غۇشتە اس ساس ايدىم حە بوردا

سانى كە ئۇز دوغۇغا دىار بىلدى مېنىم

ئەندە دوردى تارىندا شەلار بىلەن

(لاردا) آلانا بىر دوردى، حەصار بىلدى مېنىم

دەنلى، دەنلى، ئانى بىر قاردا سەرىجى

ئۇزى بىز دەنە، نە آخىلار تارىخ

ايدى، بىلەن بىلەن بىلەن

تارا مەتكىرى داغىلار تارىخ

خەر صىقانق بىر كە قاردا شەلىن ئەن

سەن ايدىك ناخىفت اسدا فىزىز

بۇ دەنادى دە (رضانىاھ) دا دوپ

قۇرى محېت قاڭلا اخدا فىزىزە

بۇ سۈرنىچىچىقىقا، بىر لەم

او نۇداق قانلى، حەزىز ئەلمە لەرى

چىقا راق تارىكىنزونى، چىقا راق

قان قا رالدان، او قارا صىقىلىرى

۲۷

آتا ترک چىلىكىنە گۈز شىڭىك بىرىدۇ آلقىشلىقورام ئۇن ترکە
گۈز ئۆئىسىنە، نە تەناب، بىلەم بىرده قصىرىپ ايدىرىم ئان دارك

X

لوبالار سىغىرمىم، درىمېنلىرى دوپورام چوقىدا شېرىن دولىغۇدى بىو
باش دوما دوتىميا، ئۇز دوئىنۇ طا اوپورام چوقىدا شېرىن اوئىغۇدى بىو

X

گورۇم آى نازىلە بىلەم، سانجاق پارلاسىنىڭىت گىدە بىسونىز اھاڭ
دېمىرىم بىزى قول ايدىك دۇنیا نە دۇنیا آنجاق بىزى ئان سانجاق

X

+

(علم بگشایی صدای)

قشین قره قسیده کلوب منسم جانی خوران دیوب قرجالیق، کلوب منسم یانجی
بو سیگاردا زلک دلوپ منسم جانی دوداچ دوداچ فورپ صور منسم فانجی
سزاخ، سازن قوراراق، قولاخی سان کربورور چلکیده ایبلیگیهی، قیریده قطایه
گردیده ولسا نچیر لامی رخانی گنه قشین قوش، پائیز ماشین چالاراق
کرسی تووین ایتیروپ، آختاربر درمانی (اوئو دوم های روئو دوم)، دیر منسم در دی
دوزگر، دوزره مک، دندکجه، وریانی پائزلاش زیم، (وریان) منه نگرگ
منسم سوتوم چوریوب، راشتین آیرانی قوی چالخا سون بیزربو زمانه بزرگی
ایشدن سالوب، تیتروپ پاک اویمی، سانی هند دیلن، تلمسن، هشدن سالان منه شده
آوچی فلک آولیوب سوریه هجرانی (حدب، بابا) بولک بول با غلانب پوزیمه
خان ولسا دان کاری اوئین که یوق خانی فلک المیدن آلمز دری (مرجانی)
فلک المیدن آلمز دری (مرجانی) نازل هارم گندله، سونوب منسم چرا غشم
یامان قاتیشه راهیاچی سلقه می سهانی (مریم) کچوب گندوین، (شزرا دم) دا گندیر
نیشیم تک اوژگوزی نیست باکوب با ساجاق دیز و در که سورونوم نه اوژ و در که قاییدی
اولدن من قرجالیق، آزقین سالوب ساجاق بیزیم بو چالخانیز، چار تکرک قوناغ
منده خوروله اورام، علم بگشایی قلخانی تلخانلا، شیاریم قالدیر عنی با قالیم

(قهانی بی یار میله)

دور قفس قاپسین بیر آچاخ بی
بو سین قاندلا بیر دوچاخ بی
دوون بیش لیز گاورین ظلمینه دزدون رونقمه چک کچجه نفته سین پوزدون
شیدی که رو باوان، شردن اول زوزدون
آنداز بیشکنن تا بیله سن
عین توون قربان آی قرچاخ بیان
قلعه لر او بالدی، قارالین سالدی
امدن او جادی، دام آچاخ بی

خاس دا فایش دیر دوچاز او نیشدان

زندانی فازمیشام دورقاچاخ بی
گوردون کر دوستون یوخ، کامی دمندیمه

رونداندا اول چکپ و زر گچاخ بی
رگمیشی دوزنده چکیم غریشیں
بوزنده چخ چکیم سنه هر سین

چکردن آسرمه، بیر چاخ بی
دور گردکنه بولفلقی آتیش

~~لهم بجز~~ سینا ما

لیستن، قوی قرچاخ بیر ساچاخ بی

دور گوروم، بو آغاخ بنزیره آنما
بو قاین لکه سین دوچکلارلا دانیزچکه بلیدک

هرا ل او لمالی بیله بلیدک

آردازین سو عیزان بیر اچاخ بی

پیروه بیز بولیانا گله بلیدکت غزیتون قربان آی قرچاخ بی
(آنچه بیکه دیگریکی داشت)

برکون قالمیوب یار بولدهشان
گچه لی قوی آشخ بوداغدان دشان

دین بس وطن ده سایس طنده به
وطنده، قاعن بیر، قوری کوشندیمه

مُلّت ده حکمیتیم وطن ذاتین
وطنهشین قیریام بیزکلی، امین، افتین

وطنده دویمیشام، من قیننا ما

دور گوروم، بو آغاخ بنزیره آنما

هرا ل او لمالی بیله بلیدک

پیروه بیز بولیانا گله بلیدکت غزیتون قربان آی قرچاخ بی

آمابیزیم تجاه لر هبیرین جان دیر تو پاتا لگا باهار گر
قان قان دیر کو خیر مکی آجخنی بیر شیر بالا کی
کلکاشن گدیر (ماه) بزه کمک یو قدیر داد بزه مکی قالمیش آلا
شیط نقلیمیش شاهینیز بزه میده دار آلا اینهین
بزه بیر دریا قان و ریشیک زدانلار داجان و ریشیک قیرخ شلی قربان و ریشیک
سرمهی تک اف نلار (تحتی) کمی پهلو زنان
بزه عصاپ ایمه یک تمام الیسین اینهین قی قویون گلبر نایب دام
جهاد دیه درستلاریخ قیریسا خدا قورستلاریخ
باشدرا سواریم سان گزه لری دوله ریوب دومان یاعنی، یارام زمان
داده چائی که دار دایخ قور تدی، کو لکدی فارد دایخ
سیسین منه نفس اولدی قبیر ینه نفس اولدی بیر بالاجا هوس راولدی
ددم ینه دورم یازم ینه ده بیر قبیر قازم
هر دم بنده سیسین گلکون گزه سیمین یشیں سیلکون منمیده بیر او زوم گلکون
هاچان سکی گزه بیلم قول بوسنوا هه بیلم صدینه روز سیندن اب
فارد شلارون گزیمندن اب بختیارین یوز سیندن اب ~~ددرخ~~
منده نکم سیزه قربان تک جاینم اینهزا قربان
تبریز - دی ۱۴۰۶ هجری

(چلیم گندی، چرخه چیزی)

نه لافی تاریم یار آنسته دی
 روز دواج قدر تله فا نیش دی
 هر نه دشاده گلد و لد ا نیش دی
 اید عشقون منی یار آنسته دی
 قفسیدن منی چیق نیش دی
 یاندریپ یاخاسین آزاد نیش دی
 آغ گوندم ولساوا ، قار آنسته دی
 ز فران تک منی سرا نیش دی
 من آییم چیخدی ، گون ده یا نیش دی
 قور خودان تیسر دیپ چالا نیش دی
 چاره نین یو لارین دار آنسته دی
 بیر سکوت دبله یا نیش دی
 بختیمی مین کرت او یا نیش دی
 نه مولا آلین او ز آنسته دی
 یار این کزمه سین قانا نیش دی
 آنا اوای ناله سین او چا نیش دی
 نه یامان ز هرین یالا نیش دی
 هر نه هنر غصه و ده سوز آنسته دی
 نه بینین دیک یا پسند چا نیش دی
 من گردیدم که تیدم آنسته دی
 من قول تک بلایه س نیش دی

نه طرف بی گلین اعیزه سئ
 بیز طرف روده بیز طرف جنسی
 طبیعون بیبلی سئ دو توش بیز
 سان که دستا قلکن من آزادید کی
 کملیگیم سان که این نفس او لا
 جنت نیش همیم همیسی
 قارا گون قار عاسی قواندا همیم
 قارا با یقوش چالادا آغ قوشی
 آدی با نیش ابعض گلنده بیز
 سارالرکن ، شفایخ دا قان چانیں
 کور قصد دز یو لین گلند نده
 نقدر کاوندیم آچادیک گوز بوی
 او آلا گوز او یا هنادی که نیم
 سئ وردم بیشت زاید
 دانک کپر بکلری او لوپ نشت
 سن نه یا خشی انشیمه سن ، بالا لار
 بیلا ، نیلیکردن بایزین آنادا
 سن پهار ایند گلین چمه ده ، خزان
 نه یامان بید ده کچدی کار و اینیز
 تغیر فسن چا هنادین ، جوان گندین
 قوجا و قسمیده پو قارا انجیم

اَلْ قَاتِدَا سَمَّهُ قَاطِدَهْ تَاءُ شَكِيدَهْ كَلِيم
 رُونَ وَرِسَنَهْ دَلَلَنَجَهْ سُورَوْنُوبَ سَلَيَهْ كَلِيم
 جَهَشَسِيمَ روْلَادَزَرَهْ كَلِيمَهْ تَهَتَهْ كَلِيم
 بَعْ آيِدَامَ كَدَوْرَوبَ جَهَتَهْ مَاوَلَاهَهْ كَلِيم
 اَسَهَهْ مَزَوِيمَ دَوْغَلَوبَ بَهِرَهْ بُوْنَسَاهَهْ كَلِيم
 سَنَهْ جَهَشَتَهْ قَوْنَ روْلَامَ كَهْ دَوْرُواهَهْ كَلِيم
 كَوْشَقَذَهْ گَرَكَ بَهِرَهْ مُصَدَّلَاهَهْ كَلِيم
 سَنَهْ بَرِصَيَهْ چَقَّا نَلَارَكَهِيَ صَحَّاهَهْ كَلِيم
 قَوْخَورَلَمَ سَنَهْ دَنَوبَ دَنَسَحَاهَهْ كَلِيم
 سَنَهْ بَرِ گَوْنَكَهِيَ سَعِيدَتَسَاهَهْ كَلِيم
 بَرِ اَخِيمَ سَجَدَهِيَ سَنَهْ كَلِيمَهْ كَلِيم
 سَنَهْ دَوْسَاهَهْ اوْلَ طَوَرَتَجَلَاهَهْ كَلِيم
 كَهِي دَرَيَهْ سَنَهْ بَرِ شَرَلَهْ دَعَوَاهَهْ كَلِيم

رُونَ وَرِ تَوِي گَجَبَسَهْ سَنَهْ دَلَاهَهْ كَلِيم
 سَنَ بَرِ دَهَهَهْ لَجَهَسَهْ بَرِهْ جَهَقَانَ بَرِ سَرَهْ دَلَهْ
 سَنَهْ دَهْ دَهَهَهْ بَهِهَهْ اوْنَهَهَهْ لَوْزَلَهْ، سَنَ قَارَالَوْنَ
 مَنَ جَهَتَهْ دَهْ بَاشَ يَاصَلَهَهْ قَوْبَهْ سَنَهْ
 نَهْ قَارَسَنَهْ دَهْ سَنَهْ اَكِيزَ اوْسَاهَهْ مَنَ
 سَنَ يَاتَوبَ جَهَتَهْ رَوْيَادَهْ كَورَنَهْ گَجَلَهْ
 قَهَتَلَيَهْ اَلِيدَهْ غَهَشَيَهْ تَكَ قَوْرَوبَ گَوزَيَاهَهْ
 سَنَهْ صَحَّاهَهْ مَارَالَارَكَهِيَ بَرِ چَهَنَ، نَولَهْ كَهْ
 آَلاَهَوْزَانَ سَنَ اَكِرَ قَهَمِيدَهْ اوْسَانَ تَرَسَ
 بَعْصَنَهَانَ كَهِي دَوْنَقَوْزَ رَوْتَارَوبَ اَلِيدَهْ
 يَوَقَ صَنَنَ، آَنَلَامَادِيمَ آَنَلَامَادِيمَ، هَشَانَ
 كَهَرَ چَيَاقَ طَوَرَتَجَلَاهَهْ سَنَ اوْلَ بَلَوَهْ طَرَ
 شَهَرَ دَيَرَهْ، شَهَرَارَهِيَنَ شَهَرَهِيَنَهْ شَهَهِيَهْ

(مُوَزْ دِلْبِيزْ دُنْ دُعَاكِي)

بَارَ الْهَا، سَكَ بَرِزَه، وَرَبَّ بُوْسَطِيشْ نَجَات

كَلْشِي رُوْمَادَه گُورُومَنْ بَرْتَانَامَهِشْ نَجَات

دِنْ دَهْ كَلْدَهْ تَاپَادَخَ بَرِزَهْ بُورْسَلَهِتَهْ نَجَات

وَغَرْبِي بَيرِ دِنْ وَرِبَرِزَه، وَرَبَّ بُولَانْ دِسَنْ نَجَات

بَوْ دُعا قَالَسُونْ، بَرِزَهْ سَكَ وَرَبَّ بُوْسَطِيشْ نَجَات

كَيْحَهْ بُوْ گُودَوْشَلَارَا وَرِسِينْ بُوْ أَرْسِينْ نَجَات

يَا كَهْ سَيْطَلَنُونْ لُوزِينْ وَرَبَّ بِرِهَهْ بُوكِشْ نَجَات

بَارَ الْهَا خَلْقَه وَرَبَّ بُوْحَهْ يَا كِسِينْ نَجَات

بَارَ الْهَا دِينَهْ بُوْ بَاكَدَنْ فَشِينْ نَجَات

وَلِسْ دَهْ اُولَاهِي بَرِزَهْ يَارِبَ بُوْ رَامِشْ نَجَات

اُولَامَاسْ، چَاهِي صَاهِهْ لَعْنِسَنْدا، قَوَى كَلَهْ جَهِشْ نَجَات

بَرِزَهْ خَورُوزْ يُولَهْ تَاپَامَنْ، بَلَكَهْ بُوكِشْ نَجَات

دِشِينْ رَاهِمِينْ اُولَسُونْ تَاپَازْ آَهِشْ نَجَات

بَارَ الْهَا، سَكَ بَرِزَه، وَرَبَّ بُوْسَطِيشْ نَجَات

بَرِزَهْ دِنْ آَنْجَاقْ إِيدِرِهْ فَالِيرَسْ سَيْطَلَنُونْ آَرَبَوْسْ (مِنْ) دِفَغِيْهْ

وَلِشْ مِنْ اَلِيلِرِهْ بُوْسَلَهِتَهْ كَرْفَهْ، اوْلُوْغُونْ
بَرِزَهْ يَا لَاحِصِي دِنْ دَهْ اُولِيشْ سَيْطَلَنُونْ بَيرِ نَهْرَهْ كَيْ

بَرْ دُعا سَيْطَلَنْ إِيدِرِهْ، دُنْيَا اوْنَا آَمِينْ دِئِرِهْ

أَرْسِينْ، تَنْدِيرِلِرِهْ گُودَوْشَلَارِنِيدَا، اوْلُنْيُورْ

يَا كَرمْ قَيْرَنْ كِينْدِلِي سَيْطَلَنُونْ الْمِينَنْ آَلَ بَرِزَهْ

نُولَدِيرِهْ خَلْقَهْ، صُورَا خَمْتِينْ دَوْتَوبْ يَاسِينْ اوْخَرْ

دِينَهْ قَارُشِي بَاهِكِي، فَشِينْ بَهِرِهْ دَكَانْ إِيدِرِهْ

وَلِسْ وَرَاهِمِينْ تَكْ بَرِزَهْ رُوسَوَاهِي فَاصِ وَعَامْ إِيدِرِهْ

شُورَوْيَدَهْ نَجَات اوْمَوْخَ كَهْ بَيرِ خَيْر اوْلَامَادِي

سَنْ توْبُوخْ سَكَ لُوزِينْسِيَهْ دَوْسَاغَامْ اَلِيلِرِهْ بَوِيْهْ

شَرِيرِينْ دَاعَزِيزِيْهْ، بَهِرِهْ دَوْتَارِلِهْ آَاهِي وَلَرْ

(کنیز زهراء)

منه لاین تاریم یار آنمشدی
لزد و اج قدرسته قانمیشده
هر نه دنها وه گلزار آنمشدی
اینه عشقین منی یا آنمشد کامیشده
آغ گونوم ولادا، فار آنمشدی
من آیه هم چیقدی ای گون ده بامیشده
ور خودان تیتر دیپ چالانمشدی
ز غران گک منی سر آنمشدی
چاره مین یو لارین دار آنمشدی
گوزه شکرت ردهم یامیشده
بختیمی مین کرت رویانمشدی
یار مین کزمه مین قانمیشده
منه مولا الین روز آنمشدی
کن اوری نالسن رویانمشدی
روشنا زیرین رونا یالانمشدی
هر نه گلر غنچه و در سوز آنمشدی
نه سین یون یا پسند ای چانمشدی
من گله دیدم که بدیم آنمشدی
منی قول گک بلای سامیشده
تهران - بهمن ۱۳۵۳ / ۱۳۵۳

بر طرفیت بر گلین بعنیزه سنی
بر طرفیت رو وه بر طرفیت جسمی
عُقْمَنْ بُلْبُلِی سُنی دُوكِش
سان که دوستا گلکن من آزادیم
قارا گون فار فاسی قواندا همیش
آردی بامیش چهر گلنده بزیه
سالمیپ گون، شفاخ دا فان چاغنیں
قارا بالیوش چالاندا آغ قوشی
پندزوب فیض کو قضا دز یولین گلندند
نقدر او غدم آچهارین گوز بیوی
دو آلا گوز او یانمادی که نیش
در راه که پر کلدرین او لوپ نشتر
سن وردیم بحشت زمرایه
سن نه یاخشی اشیتمدن، بایلار
دور گله و غران لعل آمان تملکه دی
سن بهار دینه لکن چمنه، غران
نه یامان برد ده چکه دی کرو نیشن
قیرفا سن پندین، جوان گنده دین
قوچا و قسیده بیو فارا بختیم

(دان اولدیزی دا بامدی)

ننه قىز ئەمەقىزىسىن وارى خېرى چاھى منه كەت گۈزىدە ايلەپەر تىستەرە دى دامەش اوشىدى
دو بىزىم كەرۋانا دان اولدۇزى حكىمىتىنىڭمىش او دا بامدی كە دايىمانا داڭا كەرۋان كەشىدى
او گۈزىلىك كە گۈردىك ئەمى حىدرى بابا دا بولۇپ گۈزىشى گۈزىن دوشىدى
سان كە بىزى كە پۇنۇن رۆسەنۋە دورقۇپ قىبان تۈز قويوب آغىرە لېرنە دېكەن سىرىگەدى
قوحالىپ المەسە ، بىزىلەدى قاقيشدى
ننه قىز ئەمەقىزىسىن گۈزلىرى حىدرى بابا دا
گۈزى ، يايى يازى ، تىكھانا سان كە كەلەكىدى قىشىدى
ئەزىز سىدا دەنەن ئەزمە دە كەلىكلىقلىقى

تەران - آپا نا ٥٥

(یاتالین سرای)

صلح آچمادی فاوزانماد کس بیلیزدن
ش دلین نه او ماخ بز آیمیزدان، ایمیزدن
گز داغ دی که تغیی ده گندی ایمیزدن
نایمیت اجلون بیلدارک دویش بیلیزدن
یادان بجه چیقون آدی دوکنور دیلیزدن
او گندی پیغنمخا خدا پیغمشه کی ایمیزدن
سرام دی ^{قاوافی} بیکامیش بزله بو سام بیلیزدن
بز باش بجه طخ بو قبول منقلیزدن

بر شمعیدی که کچد بخیرم محققیزدن
یافا خدا او و ^{پیشیه} چکدی کو لیزدن
باش یولمادا بر تیلکی فلان کاکلیزدن
اثر بردہ دلکون (سیرسارذ قاپدی قاچیدی) آغلادشی بولوتلاردا بونایمیت سلکیزدن
سر قویادی بر چپدہ قالا خصلیزدن

دیر کچپی بهار اولدی خبر یوق ^{چلیزدن}
با ریام گونیزیز یاسکی گوروشکر نه گچکن
نه قدم آلا بیلمه الله، گوردم منه تقویم
بز با خچامیزی بسلیمه بیلکن؟ داک اهیا
تفعیمی او لاردان دی که یادان چیقا بیلمز
اثر اکچه باشی بیریره گاپان او سغارودی
یولدهش ^{ستکنده} دیکن سام شدی اسکا
و نی نه یامان تاپا جا دیر، باش چیقاران یوق
تفعیمی دوزکشی اهیات تا پولماز
اوج نازلے بالا، امسریه قالدیلا باشیز
بر (کافیه) او زان باجاري یادگار او سون
اثر بردہ دلکون (سیرسارذ قاپدی قاچیدی) بیز مزرعه دیر سهیرون عمرزنه هادر

من كوجحق قوجالمىشىم بىلىمىم نىن دوشۇپ كى
 روندا كە كۈردىن دوئۇپىن بولغىرىپىن دوشۇپى
 سېچىلۇن قورى يامانىرىپىڭ كەن دوشۇپى
 آياغا ئىسىر دوشىنە باشقاچىن دوشۇپى
 آدام ئىنجىدەن بىلەيم اۋام ئىنجىدەن دوشۇپى
 پىزىچىخاندا كۈرۈم سەنەقەن دوشۇپى
 آما ئىشى تۈرىن قورادا فىردا كەن دوشۇپى
 يىكىن جۇنۇپىدەن دە، باخاسانى عەن دوشۇپى

آينىيا باخاندا كۈرۈم سەقلىكىم دەن دوشۇپى
 نەھر رول، روح جوزىپى بەر بەر دوشگۇن دەلماز
 دورا ياي كە كىن كەنر كەن قويولار آچىمىھى كى زەغىن
 نەقدەر باشىن سەلت. آل زاخدا باشىز دەلماز
 قويودان كە خلقە فاز دىن، چىخا بىلىملىك سەلت
 چاباير دۈركىسىنە، باشى كىلىملىش توووخ كەن
 سەرسەھىپى دە، سەچاندا رەتىق، قورى بىز قورادا دوشىز
 شەپار ئەندەن آىرىي بىرورىي تىسىم قالادا
 44

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُكَّانِ هَدِيَّ الْجَمِيعِ سُكَّانِ دَسْرِسِ آسَانِ

هَمْ حَقْعَنْ دَادِ بِرْوَرَلَنْ كَرْدَمِيْ بِرْكَنْطَهَيِي
شَارِزَرَلَنْ مَعَاشِرِ كَمْجَنْ سَهْرَلَارَ (بَدْرَمْ) لَزَنْ زَورَ

سُرْعَ نَمَرَدَهَ دَأْهَارَا دَرَائِنْ سَنَتْ ((turuz))

خَرَرَمِيْ دَهَمْ، لَهَرَ رَأْغَاهَنْ بِسَنَتْ وَارِدَهَهَوْ

آتَنَفَ دَكَنَتْ

شَيْخَهَ،
هَادِيَّ الْجَمِيعِ سُكَّانِ
١٨، ٦٢، ٨٩، ٩٣